

nomopressformcy
Απρίλιος 2024 | 15 € έκδοση

Nomopress.

Το δικό σου ανεξάρτητο πολιτικό περιοδικό.

📍 Κινύρα 1, Τ.Κ 1102
Λευκωσία - Κύπρος
☎️ +357 22 678 670
✉️ contact@nomoplatform.cy

www.nomoplatform.cy

ISSN 2672-8680 (Έντυπη Μορφή)
ISSN 2672-8699 (Ηλεκτρονική Μορφή)

**Κατά νόμον υπεύθυνος
περιοδικού:**

Νικόλας Κυριακίδης

Επιμέλεια/διόρθωση κειμένων:

Γιώργος Ησαΐα

Σχεδιασμός & Σελιδοποίηση:

Άντρη Βουτουρή

Αυτή η έκδοση του Nomopress χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο των Δράσεων Συμμετοχής των Πολιτών στον Τομέα της Επικοινωνίας για τις Ευρωπαϊκές Εκλογές του 2024 (Citizens' Engagement Actions in the Area of Communication in View of the European Elections of 2024 / EP-COMM-SUBV-NAT-E-2023).

Το περιεχόμενο αυτής της δημοσίευσης αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις του συγγραφέα(ων). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για το περιεχόμενο των πληροφοριών που περιλαμβάνονται σε αυτό το τεύχος.

Περιεχόμενα.

Editorial	02
Ας ξεκινήσουμε από τα βασικά	05
Η σημασία των ευρωεκλογών για την Κύπρο	07
Ο ρόλος των Νέων Τεχνολογιών στην ενίσχυση της Συμμετοχικής Διακυβέρνησης και της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση	09
Η δημοκρατία και η συμμετοχή είναι σύνθεση αξιών	12
Κύπρος και Ευρωπαϊκή Ένωση: 20 χρόνια κοινής πορείας	14
Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ): Η Ευρωπαϊκή Ένωση σε ένα πολυπολικό σύστημα διεθνών σχέσεων	20
Η ιδέα ενός κοινού ευρωπαϊκού στρατού	24
Μεταναστευτικό: Ευκαιρία για ένα ακόμη βήμα προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση	26
Πρωτογενής τομέας στην Ευρώπη	28
Ο νέος Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη και η αλληλεπίδραση με το GDPR	30
Open Data σε αστικές προκλήσεις και ο ρόλος της ΕΕ	32
Αξιολόγηση δημοσίων υπαλλήλων: Ευρωπαϊκό Θεσμικό πλαίσιο και θεραπεία παθογενειών	35
Επενδύοντας στην Νεολαία, Προωθώντας την Συμμετοχικότητα	39
Νεολαία και ριζικές αλλαγές	42

Editorial.

Του Νικόλα Κυριακίδη

Το Nomopress, μετράει ήδη 3 τεύχη και 2 χρόνια δυναμικής παρουσίας στον δημόσιο διάλογο της Κύπρου. Ξεκινώντας το 2022 με ένα τεύχος ετησίως, πλέον εκδίδεται κάθε εξάμηνο, φέρνοντας στο προσκήνιο ενδιαφέρουσες αναλύσεις και κριτικές ματιές διαφορετικών φωνών πάνω σε καίρια ζητήματα πολιτικής. Στόχος του είναι να καταστεί το πρώτο ανεξάρτητο μηνιαίο πολιτικό περιοδικό της Κύπρου μέσα στα επόμενα 5 χρόνια.

Καθώς η Κύπρος ετοιμάζεται να γιορτάσει 20 χρόνια από την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση (1η Μαΐου 2024), το Nomopress αφιερώνει το παρόν τεύχος στην αποτίμηση της μεγαλύτερης πολιτικής επιτυχίας στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Από το 1.500 π.Χ. η Κύπρος ήταν μέρος διαφόρων πολιτισμών, αυτοκρατοριών και ενώσεων κρατών συμπεριλαμβανομένων των Μυκηναίων, Φοινίκων, Ασσυρίων, Αιγυπτίων, Περσών, Ρωμαίων, Βυζαντινών, Ενετών, Οθωμανών και Βρετανών. Το κύριο χαρακτηριστικό αυτών των περιόδων ήταν το ότι οι αποφάσεις για τους Κύπριους λαμβάνονταν από κέντρα λήψης αποφάσεων που βρίσκονταν αλλού, ενώ οι Κύπριοι κατέβαλλαν φόρο υποτέλειας στους κατακτητές.

Για πρώτη φορά μέσα σε αυτά τα 3.500 χρόνια, όχι μόνο οι αποφάσεις για τα περισσότερα θέματα στο εσωτερικό λαμβάνονται από εμάς τους Κύπριους, αλλά έχουμε την ευκαιρία να επηρεάσουμε στο μέτρο του δυνατού και τη λήψη αποφάσεων στην ένωση κρατών που ονομάζεται Ευρωπαϊκή Ένωση. Μία ένωση η οποία είναι η περιοχή με τη μεγαλύτερη προστασία των

ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον πλανήτη.

Επίσης, όχι μόνο δεν καταβάλλουμε φόρο υποτέλειας σε κάποιον, αλλά αυτά που δίνουμε, τα λαμβάνουμε πίσω στο πολλαπλάσιο απορροφώντας ευρωπαϊκά κονδύλια, αναλόγως του πόσο διεκδικητικοί και πόσο σωστοί είμαστε με τις υποχρεώσεις μας.

Αυτή η εικοσαετία χαρακτηρίστηκε από έλλειψη ικανοποιητικής συμμετοχής μας στην ΕΕ, σε μεγάλο βαθμό μονοθεματικής πολιτικής σε ατομικό και κρατικό επίπεδο αλλά και ευρωσκεπτικισμό κυρίως μετά τα γεγονότα του 2013 με το κούρεμα καταθέσεων. Το ευχάριστο είναι ότι οι Millennials και η Generation Z, είναι γενιές που χαρακτηρίζονται από περισσότερη ανεκτικότητα, πνεύμα συνεργασίας ενώ έχουν πολλές διεθνείς παραστάσεις και ευρωπαϊκό τρόπο σκέψης. Ταυτόχρονα, η εκλογή του Νιαζί Κιζιλγιουρέκ έδωσε μία διέξοδο στους τουρκοκύπριους προς την ΕΕ, όπου είναι και ένα σημείο συνύπαρξης και συνεργασίας με τους ελληνοκύπριους.

Το αρνητικό είναι ότι η εποχή χαρακτηρίζεται από ένα παρατεταμένο κλίμα απαξίωσης της πολιτικής, έντονη διαφθορά, λαϊκισμό και άκρα, έλλειψη ενδιαφέροντος για ουσιαστική συμμετοχή στην παραγωγή πολιτικής και επιφανειακές τοποθετήσεις. Η επιστράτευση από την ΕΕ των influencers για να αυξήσει το ενδιαφέρον των πολιτών, προσωπικά με βρίσκει σύμφωνο, αν βέβαια συνδυαστεί και με μία έντονη προσπάθεια εκμάθησης των πολιτών του τρόπου λειτουργίας και παραγωγής πολιτικής. Διότι το ζητούμενο δεν είναι η συμμετοχή περισσότερων ατόμων στην πολιτική διαδικασία, αλλά η συμμετοχή ατόμων που μπορούν να συμβάλουν θετικά με την ψήφο τους ή με τις εισηγήσεις τους.

Σε περιόδους κρίσεων πάντως, λαμβάνονται και οι πιο ιστορικές αποφάσεις, όταν οι πολιτικοί είναι πεφωτισμένοι και σκέφτονται το κοινό καλό και το μέλλον των

επόμενων γενιών περισσότερο από το εφήμερο κομματικό και προσωπικό τους συμφέρον. Σχετικά με αυτό, τις προάλλες διάβαζα μία έκδοση που αγόρασα από το Καπιτώλιο με τις εναρκτήριες ομιλίες των Αμερικανών προέδρων τα τελευταία 100 χρόνια. Ξεχώρισα δύο: αυτή του Ρούσβελτ και αυτή του Κένεντι, στις 20 Ιανουαρίου 1941 και 1961 αντίστοιχα.

Ο Ρούσβελτ μίλησε για το ότι η δημοκρατία δεν πεθαίνει και αναγεννήθηκε πιο δυνατή πολλές φορές στο παρελθόν:

«Ζωτικής σημασίας για το παρόν και το μέλλον μας είναι η εμπειρία μιας δημοκρατίας που επιβίωσε με επιτυχία την κρίση στο εσωτερικό. Άφησε μακριά πολλά κακά πράγματα και κατασκεύασε νέες δομές ελέγχου και ισορροπιών.

[...] Η δημοκρατία δεν πεθαίνει. Γνωρίζουμε ότι δεν μπορεί να πεθάνει-γιατί είναι χτισμένη με την απρόσκοπτη προσπάθεια ανδρών και γυναικών που ενώνονται μαζί σε ένα κοινό στόχο – ένα στόχο που αναλαμβάνεται και υλοποιείται με την ελεύθερη έκφραση μιας ελεύθερης πλειοψηφίας. Το γνωρίζουμε γιατί η δημοκρατία από μόνη της έχει κατασκευάσει έναν απεριόριστο πολιτισμό ικανό για άπειρη πρόοδο στη βελτίωση της ανθρώπινης ζωής.

[...] Ένα έθνος, όπως ένας άνθρωπος, έχει μυαλό-ένα μυαλό που πρέπει να ενημερώνεται και να βρίσκεται σε εγρήγορση, που πρέπει να γνωρίζει τον εαυτό του, που κατανοεί τις ελπίδες και τις ανάγκες των γειτόνων του-όλα τα άλλα

έθνη που ζουν στον πλανήτη».

Ο Κένεντι μίλησε για την ανάγκη συνεργασίας για βελτίωση της δημοκρατίας αλλά και τη διάσημη διάθεση για προσφορά στην πολιτική παρά την αναζήτηση προσωπικού οφέλους:

«Ας ξεκινήσουμε λοιπόν εκ νέου-ας θυμηθούμε και στις δύο πλευρές ότι η συνεργασία δεν είναι σημάδι αδυναμίας και η ειλικρίνεια δεν πρέπει πάντα να υπόκειται σε καχυποψία. Ας μην διαπραγματευόμαστε ποτέ από φόβο αλλά ας μην φοβόμαστε ποτέ να διαπραγματευτούμε. [...] Ας διερευνήσουν και οι δύο πλευρές ποια προβλήματα μας ενώνουν, αντί να επικροτούμε αυτά τα προβλήματα που μας χωρίζουν. [...] Ας προσπαθήσουν και οι δύο πλευρές να επικαλούνται τα θαύματα της επιστήμης αντί για τους τρόμους της. Ας εξερευνήσουμε μαζί τα αστέρια, ας κατακτήσουμε τις ερήμους, ας εξαλείψουμε τις ασθένειες, ας αγγίξουμε τα βάθη των ωκεανών και ας ενθαρρύνουμε τις τέχνες και το εμπόριο. Και αν μια ακτή συνεργασίας μπορεί να απωθήσει τη ζούγκλα της καχυποψίας, αφήστε και τις δύο πλευρές να συμμετάσχουν στη δημιουργία μιας νέας προσπάθειας, όχι μιας νέας ισορροπίας δυνάμεων, αλλά ενός νέου κόσμου δικαίου, όπου οι ισχυροί είναι δίκαιοι και οι αδύναμοι ασφαλείς και η ειρήνη διατηρημένο. Όλα αυτά δεν θα τελειώσουν τις πρώτες εκατό μέρες. Ούτε θα τελειώσει τις πρώτες χίλιες ημέρες, ούτε στη ζωή αυτής της Διοίκησης, ούτε ίσως και στη διάρκεια της ζωής μας σε αυτόν τον πλανήτη. Ας ξεκινήσουμε όμως. [...] Και έτσι, Αμερικάνοι συμπατριώτες μου: μη ρωτάτε τι μπορεί να κάνει η χώρα σας για εσάς-ρωτήστε τι μπορείτε να κάνετε εσείς για τη χώρα σας».

Οι παρατεταμένες κρίσεις είναι πάντα ευκαιρία για ιστορικές αποφάσεις. Ας συμμετέχουμε στην πολιτική στην Κύπρο και στην ΕΕ ενεργά και εποικοδομητικά και ας αφήσουμε πίσω κάτι καλύτερο από αυτό που βρήκαμε για την χώρα μας και τον κόσμο μας.

ΑΣ ΞΕΚΙΝΗΣΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ

*του Επιτρόπου του Πολίτη κ. Παναγιώτη Παλατέ**

Η Δημοκρατία δεν είναι τίποτα άλλο από μια πολιτική και κατ' επέκταση κοινωνική διαδικασία. Δεν παρέχει πανάκεια για κάθε κοινωνικό-οικονομική παθογένεια, αυτό που παρέχει όμως είναι ένα ελεύθερο δημόσιο πεδίο, το οποίο μάλιστα, ανήκει σε όλους τους πολίτες. Η Δημοκρατία δημιουργεί το πλαίσιο εντός του οποίου αναδύονται, από τους ενεργούς πολίτες, τα προβλήματα του πολιτικού, οικονομικού και κοινωνικού βίου. Προβλήματα που τίθενται ανοιχτά, σε ελεύθερη δημόσια συζήτηση, χωρίς προφανώς να είναι βέβαιο ότι θα επιλυθούν. Είναι, ή μάλλον θα πρέπει, κάτι περισσότερο από βέβαιο ότι θα τεθούν προς συζήτηση, θα γίνουν αντικείμενο διαμάχης και διαπάλης με επιχειρήματα και πειθώ.

Η έννοια της Δημοκρατίας -συστελλόμενη και διαστελλόμενη από τον κάθε φορά ταξικό, κοινωνικό και, ατυχώς, εθνικό συσχετισμό- βρίσκεται, σήμερα, σε ένα μετέωρο στάδιο, υπερβολικά επικίνδυνο για την κοινωνική συνοχή. Μοιραία η μεγάλη μάχη που καλείται να δώσει η πολιτική και πολιτειακή εξουσία του τόπου μας, είναι να επαναπροσδιορίσει τη Δημοκρατία ως τη μόνη προϋπόθεση για κοινωνική δικαιοσύνη και εξάλειψη των ανισοτήτων. Πρέπει να ξεκαθαρίσει ότι η Δημοκρατία δεν είναι *a la carte*, ούτε απλώς η αντιμετάθεση ρόλων στον κοινοβουλευτισμό ή στο Υπουργικό Συμβούλιο. Πρέπει να υπερτονίσει, ότι η Δημοκρατία δεν συμβαδίζει με την κοινωνική καταστολή ή με την μισαλλοδοξία, με τον εθνικισμό ή τον ρατσισμό ή με το νέο φαινόμενο των καιρών μας, τον άκοπο κοσμοπολιτισμό, που βλέπει τα πάντα ως άχρονα και άτοπα θραύσματα.

Η κοινωνία έχει απόλυτη ανάγκη από ένα νέο σύστημα συμμετοχικής Δημοκρατίας, που οι εξουσίες της θα εκπορεύονται από μια κοινωνία γνήσιας αξιοκρατίας, ανεξάρτητα κομματικών και προσωπικών διασυνδέσεων.

Από την άλλη, η Πολιτεία και η ίδια η δημοκρατία

μας, έχει απόλυτη ανάγκη από έναν πολίτη ενεργό, ο οποίος θα συμμετέχει στον καθημερινό πολιτικό βίο, δεν θα αντιμετωπίζει την εμπλοκή του σε μια ψηφοφορία ως αποκλειστικά το μόνο του καθήκον, αλλά ως αυτονόητο δικαίωμα και χρέος του. Η Πολιτεία χρειάζεται, σήμερα, πολίτες που θα πιστεύουν βαθιά στους μηχανισμούς της Δημοκρατίας, στην συμμετοχή, στον πολιτικό διάλογο και θα απαιτούν ένα αποτελεσματικότερο κράτος που θα τους παρέχει θεσμοθετημένες οδούς και δίαυλους επικοινωνίας με την εκτελεστική και κοινοβουλευτική εξουσία.

Το σημαντικό ως προς την πολιτική παρέμβαση που θα πρέπει να τροχοδρομήσουμε και η βασική μας αποστολή είναι η διασφάλιση της αρμονίας μεταξύ των κοινωνικών αντιλήψεων και της θεσμικής λειτουργίας του πολιτικού προσωπικού της χώρας. Στην εποχή μας μάλιστα, η αποστολή αυτή έχει αποκτήσει χαρακτήρα αναντίρρητης ανάγκης. Η κοινωνία μέσω της οριζόντιας απαξίωσης του πολιτικού συστήματος έχει διευκρινίσει πλέον, με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο, ότι οι στοχευμένες μεταρρυθμίσεις προς αυτή την κατεύθυνση είναι επιτακτικές επιταγές που δεν χρήζουν περαιτέρω καθυστέρησης. Ιδίως από την στιγμή που η συζήτηση για την ανάγκη μιας πιο άμεσης μορφής Δημοκρατίας έχει αναθερμανθεί σε βαθμό που να μην μας επιτρέπει να την «απαξιώσουμε» ολοκληρωτικά.

Ίσως, λοιπόν, να πρέπει να επανέλθει στην δημόσια συζήτηση το θέμα των μεταρρυθμίσεων εκείνων οι οποίες θα επαναπροσδιόριζαν το αντιπροσωπευτικό σύστημα μέσω ασφαλιστικών δικλείδων αμεσοδημοκρατικής λογικής και συμμετοχικών πρακτικών.

Ειδικότερα, η Νομοθετική Πρωτοβουλία Πολιτών και η λαϊκή ανακλητική, παρεμβατική και ελεγκτική διαδικασία που προβλέπει και θα μπορούσε να ενεργοποιηθεί με τη συγκέντρωση ενός αριθμού υπογραφών, είναι μια προφανής

λύση, ικανή να ικανοποιήσει την σύγχρονη απαίτηση της κοινωνίας για περισσότερο και αμεσότερο λαϊκό έλεγχο του πολιτικού και κομματικού συστήματος, όμως θα αποτελούσε απλώς το πρώτο νομοθετικό βήμα. Εν πάση περίπτωση, θα πρέπει να αναζητηθούν οι μεταρρυθμίσεις εκείνες που θα μεταφέρουν, αρχικά έστω και ως πρώτο στάδιο, τον έλεγχο στις κοινωνικές μάζες που σήμερα δυσφορούν με το υπάρχον πολιτικό προσωπικό και νιώθουν παραγκωνισμένες και ανίσχυρες να αντιδράσουν μπροστά στα κακώς κείμενα της κομματοκρατίας και του ελέγχου που αυτή ασκεί σε ολόκληρο το δημόσιο σύστημα.

Ως προς αυτή την διάσταση, το σύγχρονο Δημοκρατικό πλαίσιο, ως γενική πολιτική αρχή και πρακτική, συμφωνεί με την αρχή του λαϊκού ελέγχου. Επιδιώκει να μεταβιβάσει την ευθύνη και στους πολίτες, να τους εμπλέξει ενεργά και να τους κινητοποιήσει μέσα σε ένα δημοκρατικό πλαίσιο αλληλεξάρτησης κοινωνίας-πολιτικών. Καθοδηγούμενο από την αρχή, ότι ο πολιτικός είναι ένας «ηγέτης» που προκύπτει από το κοινωνικό πλήθος και δεν μπορεί να διαχωρίζεται από αυτό σε καμία περίπτωση, το σύγχρονο Δημοκρατικό πλαίσιο θα πρέπει να υποστηρίζει τον λαϊκό έλεγχο, την παρέμβαση και πρωτοβουλία και μάλλον να τα θεωρεί αναγκαία για την εύρυθμη συνύπαρξη της κοινωνικής πλειοψηφίας και των εκλεγμένων κρατικών αξιωματούχων.

Μέσα σε αυτό το πολιτικό πλαίσιο αντίληψης, ήδη, μέσω συνεργασιών και συνεργιών σχεδιάζουμε μια σειρά από μικρές και μεγάλες δράσεις που θα παρέχουν στον πολίτη τα εργαλεία άμεσης επικοινωνίας και κυρίως συμμετοχής στο πολιτικό γίγνεσθαι του τόπου μας. Όχι ως παρατηρητές, αλλά ως βασικοί συντελεστές των πολιτικών πρακτικών που θα εφαρμόζει η Κυβέρνηση, οι πολίτες θα πρέπει να αποκτήσουν φωνή, και αυτό είναι ευθύνη της Πολιτείας να τους το παρέχει. Δεν είναι πια στα κάθε λογής «κλειστά» συμβούλια και πίσω από κλειστές πόρτες σκοτεινών γραφείων, αλλά μέσα στην καρδιά των πολιτών που προετοιμάζεται το κοινωνικό πεπρωμένο.

*Ο Παναγιώτης Παλατές γεννήθηκε στη Λευκωσία το 1985. Αποφοίτησε από το Ενιαίο Λύκειο Αρχαγγέλου και υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία ως Έφεδρος Ανθυπολοχαγός Πεζικού. Σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και είναι πτυχιούχος του τμήματος Αρχαιολογίας. Συνέχισε και ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές σπουδές του στο Πανεπιστήμιο του Στρασβούργου (Universite de Strasbourg) στη Γαλλία, στη Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Σπουδών (Sciences Humaines et Sociales). Παράλληλα, ανέπτυξε ακαδημαϊκή έρευνα σε εξειδικευμένους τομείς των ανθρωπιστικών επιστημών με δημοσιεύσεις και παρουσιάσεις σε διεθνή συνέδρια. Εργάστηκε ως επιστημονικός συνεργάτης σε ακαδημαϊκά ερευνητικά προγράμματα και σε ακαδημαϊκές ανασκαφικές έρευνες στην Ελλάδα και στην Ιορδανία, στην Ιθάκη, στο Νεκρομαντείο της Εφύρας και στο Tel Kafrein αντίστοιχα, ως επικεφαλής ανασκαφικού τομέα. Ακολούθως, εργάστηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων ως Επιστημονικός Συνεργάτης και κατά το τελευταίο διάστημα διετέλεσε Σύμβουλος του Προέδρου της Δημοκρατίας. Ασχολήθηκε ενεργά με τα κοινά στο φοιτητικό κίνημα και στην τοπική κοινωνία, στα Ιωάννινα ως Πρόεδρος της Φοιτητικής Παράταξης Αναγέννηση, στη Λευκωσία ως Επαρχιακός Οργανωτικός Γραμματέας του Δημοκρατικού Κόμματος και ακολούθως ως Β. Γενικός Οργανωτικός Γραμματέας και μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ. Είναι παντρεμένος με τη Μυρτώ Κτενά Παλατέ και είναι πατέρας του Κυριάκου ηλικίας 9 χρονών και της Βεατρίκης ηλικίας 5 χρονών.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

*του προέδρου του ΚΕΒΕ κ. Σταύρου Σταύρου**

Όπως κάθε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι και η Κύπρος ετοιμάζεται για τις ευρωεκλογές της Κυριακής 9 Ιουνίου. Παρά το ότι οι περισσότεροι ευρωπαίοι πολίτες διαχρονικά αισθάνονται απόμακροι από όσα τεκταινούνται στα ευρωπαϊκά κέντρα αποφάσεων, εντούτοις το Ευρωκοινοβούλιο έχει λόγο και ρόλο σε πολλά θέματα που απασχολούν σήμερα την ευρωπαϊκή οικογένεια.

Κατ' αρχάς πρέπει να πούμε οι πρώτες ευρωεκλογές πραγματοποιήθηκαν το 1979 αφού προηγουμένως οι ευρωβουλευτές διορίζονταν από τα εθνικά κοινοβούλια και διέθεταν, επομένως, και την ιδιότητα του εθνικού βουλευτή.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, που εκλέγεται από τους ευρωπαίους πολίτες κάθε πέντε χρόνια είναι η μόνη απευθείας εκλεγμένη διακρατική συνέλευση στον κόσμο. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που το 2024 θα ανέλθουν σε 720 (15 περισσότερα σε σύγκριση με τις προηγούμενες εκλογές), εκπροσωπούν τα συμφέροντα των πολιτών της ΕΕ σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι νομοθετικές εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για ένα ευρύ φάσμα τομέων πολιτικής, είναι ισότιμες με αυτές του Συμβουλίου Υπουργών των 27 κρατών μελών. Ακόμη και σε τομείς, όπως η γεωργία ή η εξωτερική πολιτική, όπου το Κοινοβούλιο μόνο ενημερώνεται ή γνωμοδοτεί, οι συζητήσεις και τα ψηφίσματά του συχνά δίνουν τον τόνο και επηρεάζουν τις αποφάσεις του Συμβουλίου. Το ΕΚ διαθέτει ακόμη ευρείες δημοσιονομικές εξουσίες, ενώ ασκεί και δημοκρατικό έλεγχο σε όλα τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά όργανα.

Μαζί με εκπροσώπους των κυβερνήσεων των χωρών της ΕΕ, οι ευρωβουλευτές διαμορφώνουν και αποφασίζουν για νέους νόμους που επηρεάζουν όλες τις πτυχές της ζωής σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, από τη στήριξη της οικονομίας και την καταπολέμηση της

φτώχειας έως την κλιματική αλλαγή και την ασφάλεια.

Οι ευρωβουλευτές θέτουν στο επίκεντρο σημαντικά πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά θέματα και υποστηρίζουν τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης: σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ελευθερία, δημοκρατία, ισότητα και κράτος δικαίου.

Το Κοινοβούλιο εγκρίνει τον προϋπολογισμό της ΕΕ και ελέγχει τον τρόπο με τον οποίο δαπανώνται τα χρήματα. Εκλέγει επίσης τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διορίζει τους Επιτρόπους της και τους κρατά υπόλογους.

Στα θέματα πρώτης γραμμής που απασχολούν σήμερα την Ευρώπη περιλαμβάνονται η κλιματική αλλαγή, ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η ασφάλεια, το μεταναστευτικό, η οικονομία (πληθωρισμός, επιτόκια, κλπ), ενεργειακό κόστος, οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού, κοινωνική συνοχή και άλλα.

Σε πολιτικό επίπεδο εκείνο που συζητείται σήμερα στην Ευρώπη είναι η διαφαινόμενη άνοδος των ακραίων κομμάτων, πολιτικών και απόψεων που εκφράζονται από φορείς που εκμεταλλεύονται τα καθημερινά προβλήματα των πολιτών και την αδυναμία των Βρυξελλών να τα επιλύσει. Αξιοποιώντας την αντίδραση των πολιτών στη λεγόμενη ευρώ-γραφειοκρατία, εκφράζουν ακραίες απόψεις που σίγουρα επηρεάζουν τόσο την ευρωπαϊκή συνοχή όσο και την πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών θα δείξει κατά πόσον οι ευρωπαίοι πολίτες είναι αποφασισμένοι να στηρίξουν τα δημοκρατικά κόμματα που προσπαθούν να βελτιώσουν με ισόρροπες πολιτικές την Ευρώπη ή τις ακραίες εθνικιστικές οντότητες που επιζητούν ανατροπές από την ομαλή πορεία και εξέλιξη της Ευρώπης.

Όπως γίνεται φανερό η εκλογή βουλευτών είναι κάτι που πρέπει να ενδιαφέρει κάθε ευρωπαίο πολίτη, γι' αυτό και η ίδια η Ε. Ένωση καταβάλλει

κάθε δυνατή προσπάθεια για συμμετοχή των πολιτών σ' αυτή τη γιορτή της δημοκρατίας.

Κάθε χώρα της Ε. Ένωσης, όπως και η Κύπρος, προσπαθούν με ενημερωτικές εκστρατείες να παροτρύνουν τους πολίτες τους να πάνε στις κάλπες και να ψηφίσουν τους εκπροσώπους τους στις 9 Ιουνίου. Σ' αυτή την προσπάθεια συμμετέχουν έντονα και τα πολιτικά κόμματα, τα οποία προτείνουν τους υποψηφίους τους για τις ευρωεκλογές. Φέτος στην Κύπρο υπάρχει και μια ιδιαιτερότητα που αναμένεται να συμβάλει στην αύξηση των ψηφοφόρων που θα προσέλθουν στις κάλπες και να ψηφίσουν στις Ευρωεκλογές. Αναφερόμαστε στο γεγονός ότι οι ευρωεκλογές της 9ης Ιουνίου θα συμπέσουν με τις εκλογές για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αυτό πιστεύουμε ότι θα λειτουργήσει θετικά στο να υπάρξει ικανοποιητική συμμετοχή των κυπρίων ψηφοφόρων στις ευρωεκλογές.

Η Κύπρος, μια χώρα με πολλές ιδιαιτερότητες στο ΝΑ άκρο της Ευρώπης, συμμετέχει στις ευρωεκλογές για την ανάδειξη 6 εκπροσώπων της στην ευρωβουλή. Ο ρόλος των κυπρίων ευρωβουλευτών είναι πολύ σημαντικός, αφού μέσα από τις δράσεις και τις ενέργειες τους προσδοκούμε την προώθηση του εθνικού θέματος, τη στήριξη της ΕΕ στο οξύ μεταναστευτικό πρόβλημα, την ενίσχυση της οικονομίας μας με ευρωπαϊκά προγράμματα και κονδύλια, τη βοήθεια της Ε. Ένωσης σε θέματα τεχνολογίας για το περιβάλλον, την καινοτομία, την τεχνολογική αναβάθμιση, την πράσινη και γαλάζια αειφορία κλπ. Ακόμα, αναμένουμε από την Ευρώπη στήριξη στους ζωτικούς τομείς της βιομηχανίας, της γεωργίας και των υπηρεσιών, ενώ δεν πρέπει να λησμονούμε και την αξιοποίηση των πόρων της τάξης των 1.2 δισ. ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που εντάσσεται στα πλαίσια της Πολιτικής Συνοχής της Ε. Ένωσης.

Ένα θέμα που απασχολεί έντονα τις επιχειρήσεις τα τελευταία χρόνια είναι το αυξημένο διοικητικό άχθος το οποίο καλούνται όλο και πιο πολύ οι Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να εφαρμόζουν, που σε αρκετές περιπτώσεις κρίνεται ως αχρείαστο και υπερβολικό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να αυξάνεται δυσανάλογα το κόστος συμμόρφωσης τους σε σύγκριση με επιχειρήσεις άλλων χωρών εκτός ΕΕ, γεγονός που οδηγεί στην μείωση της ανταγωνιστικότητάς τους. Σε κάποιες μάλιστα περιπτώσεις παρατηρούνται φαινόμενα μετεγκατάστασης επιχειρήσεων σε άλλες χώρες για να μειώσουν το λειτουργικό τους κόστος, το οποίο αν δεν προσεχθεί έγκαιρα θα οδηγήσει και στην σταδιακή αναβιομηχανοποίηση της Ένωσης. Κάτι τέτοιο δεν θα είναι προς όφελος της ΕΕ γιατί θα χαθούν ευκαιρίες για περαιτέρω ανάπτυξη,

έρευνα και καινοτομία αλλά και ποιοτικών θέσεων εργασίας.

Το ΚΕΒΕ, ως η μεγαλύτερη οργάνωση του επιχειρηματικού κόσμου της Κύπρου και ο θεσμικός συνεργάτης της Ε. Ένωσης στη χώρα μας, παρακολουθεί με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τις ευρωεκλογές. Στηρίζουμε την προσπάθεια της Ε. Ένωσης και των κρατών-μελών της για αυξημένη συμμετοχή των πολιτών στις ευρωεκλογές και επιζητούμε τη συγκρότηση ενός ευρωκοινοβουλίου με δυνατή φωνή και ευαίσθητα αντανακλαστικά στα θέματα που αφορούν τη χώρα μας.

Η Κύπρος σήμερα έχει ανάγκη την Ε. Ένωση για πολλούς λόγους. Ο κυριότερος απ' όλους είναι η πολιτική στήριξη της Ευρώπης στο εθνικό θέμα, ώστε να μπορέσει να βρεθεί μια βιώσιμη και λειτουργική λύση στο κυπριακό. Ακόμα, επιζητούμε τη βοήθεια της Ευρώπης στον εκσυγχρονισμό του οικονομικού μοντέλου της χώρας και στην προώθηση πολιτικών για ενίσχυση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών μας. Συναφές μ' αυτά είναι και η ενίσχυση των επιχειρήσεων μας για να τονωθεί η ανάπτυξη της οικονομίας.

Το ΚΕΒΕ, από την πλευρά του, θα συνεχίσει την έντονη δράση του στα πλαίσια των Ευρωεπιμελητηρίων για προώθηση όλων αυτών των θεμάτων που αφορούν το μέλλον της χώρας μας.

*Ο Σταύρος Σταύρου γεννήθηκε στην Αλάμπρα (1959) και σπούδασε στην Αγγλική Σχολή Λευκωσίας και στη συνέχεια του απονεμήθηκε Πτυχίο First Class Honours από το Middlesex Polytechnic (Λονδίνο) (BA Accounting and Finance with Hons). Είναι Μέλος του Ινστιτούτου Ορκωτών Λογιστών Αγγλίας και Ουαλίας και Μέλος του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας. Είναι επίσης κάτοχος Διπλώματος Non-Executive Directors. Υπηρέτησε σε μια σειρά από επιχειρησιακές θέσεις, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του Group CFO από το 1993-2003 και του Διευθύνοντος Συμβούλου από το 2003-2008 στη βιομηχανία πετρελαίου και φυσικού αερίου. Υπηρέτησε ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Διεθνούς Σχολής του Μονακό από το 1998-2003. Υπηρέτησε ή/και συνεχίζει να υπηρετεί ως Μη Εκτελεστικός Ανεξάρτητος Διευθυντής σε διάφορα Συμβούλια σε διάφορους κλάδους, όπως Τραπεζικός, Ασφαλιστικός, Αντασφαλιστικός, Εξόρυξης, Ανάπτυξης Λογισμικών, Ανάπτυξης Ακινήτων, Κατασκευές, Ναυτιλία και άλλους. Σήμερα είναι Πρόεδρος του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

*των Δρ. Σωτήρη Θεμιστοκλέους, Διευθυντή Στρατηγικής Ανάπτυξης και Δρ. Νίκου Στυλιανού, Συντονιστή Έρευνας, Κέντρο Κοινωνικής Καινοτομίας (Center for Social Innovation-CSI)**

Η ψηφιακή εποχή αναδεικνύει μια μεταβατική φάση για τις δημοκρατικές πρακτικές και τη διακυβέρνηση σε όλο τον κόσμο, με την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) να πρωτοστατεί στην ενσωμάτωση καινοτόμων τεχνολογιών για την προώθηση της συμμετοχικής δημοκρατίας. Το παρόν άρθρο, βασίζεται στην έρευνα και ανάπτυξη του έργου Ορίζοντας Ευρώπη, ORBIS-Augmenting participation, co-creation, trust and transparency in Deliberative Democracy at all scales, του Center for Social Innovation - CSI, και υπογραμμίζει ένα κρίσιμο στάδιο προς την αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων και πλατφορμών για την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών, της διαφάνειας και της εμπιστοσύνης στις δημοκρατικές διαδικασίες εντός της ΕΕ. Το παρόν άρθρο εξερευνά το μεταβαλλόμενο τοπίο των σύγχρονων δημοκρατικών πρακτικών, επικεντρώνοντας στον κρίσιμο ρόλο των νέων τεχνολογιών στη διευκόλυνση ενσωματωμένων, αποδοτικών και ανταποκρινόμενων μοντέλων διακυβέρνησης που συμβαδίζουν με τις σύγχρονες προσδοκίες των Ευρωπαίων πολιτών.

Στην αθηναϊκή δημοκρατικά, η έννοια της συμμετοχικής διακυβέρνησης ήταν κεντρική στο κοινωνικό και πολιτικό ήθος. Οι πρακτικές της συναινετικής δημοκρατίας, όπως αναφέρθηκαν στην αθηναϊκή δημοκρατία, έθεσαν τα θεμέλια για τη συμμετοχική λήψη αποφάσεων και την εμπλοκή των πολιτών στη διακυβέρνηση (Gutmann & Thompson, 2004). Ωστόσο, η σύγχρονη ψηφιακή επανάσταση, χαρακτηριζόμενη από ταχείες προόδους στις τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας (ΤΠΕ), παρουσιάζει πρωτοφανείς ευκαιρίες και προκλήσεις για την πραγματοποίηση των στόχων της συμμετοχικής δημοκρατίας σε μεγάλη κλίμακα.

Η ενσωμάτωση ψηφιακών εργαλείων στις δημοκρατικές διαδικασίες προσφέρει έναν δρόμο για την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών από το τοπικό στο Ευρωπαϊκό επίπεδο. Πλατφόρμες όπως το Decidim και ψηφιακά εργαλεία συναινετικής διαβούλευσης έχουν δείξει δυνατότητα στη διευκόλυνση δημόσιων συζητήσεων, επιτρέποντας στους πολίτες να συμβάλλουν άμεσα στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και διακυβέρνησης. Αυτές οι ψηφιακές πλατφόρμες υποστηρίζουν τις αρχές της συμπερίληψης, της εμπιστοσύνης και της διαφάνειας, παρέχοντας ανοιχτά φόρουμ για διάλογο, συζήτηση και λήψη αποφάσεων, ενισχύοντας έτσι το δημοκρατικό ύφος της ΕΕ (Peña-López, 2017).

Στην εποχή της ανάπτυξης και της επικράτησης της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ), η πολιτική γενικότερα και οι δημοκρατικές διαδικασίες όπως αυτές εκφράζονται από φορείς εντός και εκτός των κυβερνήσεων των κρατών μελών, μεταβάλλονται ραγδαία. Με βάση τη συζήτηση που άνοιξε από την έρευνα του Jungherr (2023), η ενσωμάτωση της ΤΝ στις δημοκρατικές διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αναδεικνύεται ως μια ευκαιρία για βαθύτερη συμμετοχή, μεγαλύτερη διαφάνεια και ενισχυμένη εμπιστοσύνη από πλευράς των πολιτών προς τη διακυβέρνηση.

Ψηφιακές πλατφόρμες συμμετοχικής δημοκρατίας, όπως αυτές που περιγράφονται στη μελέτη των Luna, Barandiaran και Unceta (2018), προσφέρουν μια γέφυρα μεταξύ των πολιτών και των δημοσίων αρχών, επιτρέποντας την άμεση και ουσιαστική συμμετοχή στις πολιτικές διαδικασίες. Αυτές οι πλατφόρμες αναδεικνύουν τη δυναμική της ΤΝ να ενισχύσει τη διαδικασία αποφασιστικής λήψης,

καθιστώντας την πιο διαφανή και προσβάσιμη.

Η ΤΝ μπορεί να προσαρμόσει τις πληροφορίες που λαμβάνουν οι πολίτες, καθιστώντας τις πιο σχετικές και εύκολα κατανοητές, όπως αναφέρει Aboucaya, Angarita και Issarny (2022) στην ανάλυσή τους για τις πλατφόρμες συμμετοχικής δημοκρατίας. Αυτή η εξατομίκευση διευκολύνει μια πιο ενεργή και ενημερωμένη συμμετοχή, αναδεικνύοντας τη σημασία της ΤΝ ως ενισχυτικού παράγοντα της δημοκρατικής διαδικασίας.

Επιπλέον, η ικανότητα της ΤΝ να αναλύει μεγάλα σύνολα δεδομένων προσφέρει σημαντικές πληροφορίες για τις προτιμήσεις και τις ανάγκες των πολιτών, βοηθώντας στη διαμόρφωση πιο αποτελεσματικών πολιτικών, όπως αναδεικνύεται από την έρευνα του Mahardhani (2023) για τον ρόλο της δημόσιας πολιτικής στην προώθηση της τεχνολογικής καινοτομίας και της βιωσιμότητας.

Ωστόσο, η ενσωμάτωση της ΤΝ στις δημοκρατικές διαδικασίες φέρει επίσης προκλήσεις, όπως η ανάγκη για διαφάνεια και ελέγχους στη χρήση αλγορίθμων, η προστασία των προσωπικών δεδομένων και η αποφυγή της παραπληροφόρησης. Με την κατάλληλη ρύθμιση και την ανάπτυξη ηθικών κατευθυντήριων γραμμών, η ΤΝ προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες για την ενίσχυση της δημοκρατίας.

Συγκεκριμένα τα ζητήματα που αφορούν το ψηφιακό χάσμα, την προστασία δεδομένων, την παραπληροφόρηση και το δυναμικό για αλγοριθμικές προκαταλήψεις, υπογραμμίζουν την ανάγκη για ισχυρά ρυθμιστικά πλαίσια και ηθικές σκέψεις κατά την ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων για τη διακυβέρνηση. Η εξασφάλιση της προσβασιμότητας και της συμπερίληψης των ψηφιακών πλατφορμών είναι καθοριστική για την αποφυγή της επιδείνωσης των υφιστάμενων ανισοτήτων στη συμμετοχή και για την διασφάλιση εμπιστοσύνης στις ψηφιακές διαδικασίες συναινετικής συζήτησης.

Η ΕΕ βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σημείο στην εξέλιξη της συμμετοχικής διακυβέρνησης και της δημοκρατίας, εν μέσω δυσπιστίας για την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών της, το δημοκρατικό έλλειμμα που ίσως να συντηρείται από την απόσταση των κέντρων αποφάσεων από του πολίτες της και περιφερικών κρίσεων. Η στρατηγική ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών προσφέρει έναν υποσχόμενο δρόμο για την αναζωογόνηση της δημοκρατικής συμμετοχής και την ενίσχυση της αποδοτικότητας της διακυβέρνησης. Ωστόσο, η πραγμάτωση αυτής

της προοπτικής απαιτεί μια ισορροπημένη προσέγγιση που να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της ψηφιοποίησης ενώ ταυτόχρονα αξιοποιεί τα οφέλη της, για τη δημιουργία ενός πιο συμπεριληπτικού, διαφανούς και συμμετοχικού δημοκρατικού οικοσυστήματος στην ΕΕ.

Αναφορές

Gutmann, A., & Thompson, D. (2004). Γιατί Συναινετική Δημοκρατία; Princeton University Press.

Peña-López, I. (2017). Το προσωπικό ερευνητικό πύλη: η οδγία του web 2.0 για την ατομική δέσμευση με την ανοιχτή πρόσβαση για την ανάπτυξη. Επιθεώρηση Διαχείρισης Γνώσης για την Ανάπτυξη.

Landemore, H. (2022). Ανοιχτή Δημοκρατία: Επαναφεύροντας τον Δημοφιλή Κανόνα για τον Εικοστό Πρώτο Αιώνα. Princeton University Press.

Onadya, A. (2023). Ο ρόλος της ΤΝ στην ενίσχυση της συναινετικής δημοκρατίας και της διακυβέρνησης. Επιθεώρηση Πληροφορικής & Πολιτικής.

Jungherr, A. (2023). Τεχνητή Νοημοσύνη και Δημοκρατία: Ένα Συνολικό Πλαίσιο. Social Media + Society.

Luna, Á., Barandiaran, X. E., & Unceta, A. (2018). Ανοιχτή Συμμετοχική Δημοκρατία στη Χώρα των Βάσκων: Ο Ρόλος των Ανοιχτών Ψηφιακών Πλατφορμών στον Δημόσιο Προϋπολογισμό και τις Οικονομικές. Interacción.

Aboucaya, W., Angarita, R., & Issarny, V. (2022). Ανίχνευση Εμποδίων στη Συνεργασία σε μια Πλατφόρμα Συμμετοχικής Δημοκρατίας Σε Απευθείας Σύνδεση: Μια Ανάλυση Βασισμένη σε Περίπτωση Χρήσης. 2022 IEEE/ACM Διεθνές Εργαστήριο για Ισότιμα Δεδομένα & Τεχνολογία (FairWare).

Mahardhani, A. (2023). Ο Ρόλος της Δημόσιας Πολιτικής στην Προώθηση της Τεχνολογικής Καινοτομίας και της Βιωσιμότητας. Journal of Contemporary Administration and Management (ADMAN).

*Το Κέντρο Κοινωνικής Καινοτομίας (Center for Social Innovation-CSI) είναι ένας διεθνής οργανισμός έρευνας και ανάπτυξης που επικεντρώνεται στην προώθηση καινοτόμων κοινωνικών παρεμβάσεων και προγραμμάτων που μπορούν να επιφέρουν θετική αλλαγή σε τοπικές, εθνικές, περιφερειακές και παγκόσμιες προκλήσεις. Το CSI προωθεί τα προγράμματα του με κύριους εταίρους τις δημόσιες υπηρεσίες την τοπική αυτοδιοίκηση οργανισμούς της κοινωνίας των πολιτών, επιχειρηματικές, εμπορικές, διεθνείς οργανισμούς και εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η ομάδα του CSI με παρουσία σε παγκόσμιο επίπεδο, φέρει τη γνώση και την ικανότητα εντοπισμού των κοινωνικών αναγκών, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή αναπροσαρμοσμένων πρωτοβουλιών και έργων για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο στις τοπικές κοινωνίες όπου εργάζεται.

NETWORK

DATA

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΑΞΙΩΝ

του CARDET*

Μπορεί οι πλείστοι από εμάς να έχουμε γεννηθεί, μεγαλώσει και έχουμε μάθει να ζούμε σε δημοκρατία, έστω και με τα προβλήματα και τις ελλείψεις της, αλλά δεν πρέπει να τη θεωρούμε δεδομένη. Αντίθετα, η δημοκρατία είναι ένα πολίτευμα που απαιτεί συνεχή και διαρκή δέσμευση και επένδυση τόσο σε θεσμικό επίπεδο όσο και από πλευράς των πολιτών.

Σε μια εποχή που η εμπιστοσύνη και η πίστη προς τη δημοκρατία και τις αξίες της δείχνουν να φθίνουν, είναι σημαντικό να ενισχύσουμε ακόμη περισσότερο την προσπάθεια ανάδειξης και καλλιέργειας των αξιών της. Βασική αρχή όμως για να έχουμε περισσότερη δημοκρατία αλλά και για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε ως κοινωνία και κράτος, είναι η ενεργός συμμετοχή των πολιτών.

Η συμμετοχή και το ενδιαφέρον των πολιτών, και δη των νέων, για τα κοινά είναι ένα θέμα που τίθεται στο επίκεντρο κάθε φορά που έχουμε εκλογές. Δυστυχώς όμως, είναι μια συζήτηση και προβληματισμός που περιορίζεται στην περίοδο αμέσως πριν και μετά τις εκλογές. Γίνονται καμπάνιες ενημέρωσης και κάλεσμα προς τους πολίτες για να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους και να εξασκήσουν το δικαίωμα της ψήφου, αλλά τα αποτελέσματα είναι κάθε φορά τα ίδια. Δυστυχώς, όπως έχουμε όλοι έχουμε παρατηρήσει, το ποσοστό της αποχής ολοένα και αυξάνεται. Επιπρόσθετα, οι συζητήσεις που ακολουθούν κάθε εκλογική αναμέτρηση έχουν μικρή διάρκεια και δεν βλέπουμε να αντιστρέφεται αυτό το φαινόμενο.

Κάθε φορά που λαμβάνει χώρα αυτή η διαδικασία, οι λόγοι που αναδεικνύονται είναι λίγο πολύ οι ίδιοι. Από τη μια μεριά γίνεται λόγος για την ύπαρξη μιας γενικότερης απάθειας, αποπολιτικοποίησης και έλλειψης ενδιαφέροντος από πλευράς των πολιτών. Ταυτόχρονα, από πλευράς τους οι πολίτες εκφράζουν μια έλλειψη εμπιστοσύνης προς τα πολιτικά κόμματα και το πολιτικό προσωπικό και έχουν την αίσθηση ότι η συμμετοχή τους δεν θα

οδηγήσει σε κάποιο πρακτικό αποτέλεσμα. Σίγουρα κάθε ένα από αυτά τα επιχειρήματα εμπειρέχει τουλάχιστον μια δόση αλήθειας και αξίζει ανάλυσης. Παράλληλα όμως, δεν πρέπει να αφεθούν να λειτουργούν σαν αυτοεκπληρούμενες προφητείες.

Κυρίως όμως, θα πρέπει να εμβαθύνουμε ακόμη περισσότερο στην ανάλυση των λόγων που οδηγούν στην έλλειψη ενδιαφέροντος και συμμετοχής στις εκλογές αλλά και στα κοινά. Το πρόβλημα εντοπίζεται κυρίως στην έλλειψη κουλτούρας συμμετοχής και εμπέδωσης των βασικών αξιών της δημοκρατίας στην χώρα μας. Κάτι που μέχρι ενός σημείου είναι και απόρροια του γεγονότος ότι είμαστε μια νεαρή δημοκρατία με αρκετές ιδιαιτερότητες και με μικρή εμπειρία στις δημοκρατικές διεργασίες. Ας μη ξεχνάμε ότι για παράδειγμα στη Γαλλία έχουμε την Πέμπτη Δημοκρατία, έχοντας περάσει μια διαδικασία αποτυχιών και αναγέννησης του πολιτεύματος πέραν των 200 χρόνων.

Φυσικά αυτό δεν πρέπει να αποτελεί δικαιολογία αλλά λόγος επιπρόσθετης προσπάθειας για την καλλιέργεια της κουλτούρας συμμετοχής και της ανάδειξης και υιοθέτησης των αξιών και διαδικασιών που συνθέτουν μια δημοκρατία. Βασική αρχή για να επιτευχθεί αυτό είναι να αποκτήσει ο μέσος Κύπριος πολίτης τις γνώσεις και να κάνει το ενδιαφέρον και εμπλοκή στα κοινά κομμάτι της ταυτότητας του. Κάτι που προϋποθέτει τη θεσμοθέτηση διαδικασιών, τη διαμόρφωση των συνθηκών αλλά και την προώθηση της αντίληψης και συνειδητοποίησης ότι η συμμετοχή των πολιτών δεν περιορίζεται και δεν πρέπει να περιορίζεται στην ψήφο στις εκλογές.

Θα πρέπει δηλαδή οι πολίτες να λάβουν εκπαίδευση, υποστήριξη αλλά και την ευκαιρία να αποκτήσουν πιο ενεργή στάση στα κοινά - να γίνουν ενεργοί πολίτες. Να είναι ενημερωμένοι, να ξέρουν τα δικαιώματά τους, να εκφράζουν την άποψή τους και να συμμετέχουν ενεργά, δυναμικά και κριτικά στην κοινωνία. Αυτό είναι εξαιρετικά

σημαντικό καθώς όπως αναφέρει ο Woodward (2004) «αν θέλουμε να έχουμε μια υγιή δημοκρατία, πρέπει να υποστηρίζουμε ο ένας τον άλλον στον εντοπισμό των θεμάτων που μας απασχολούν και να αναπτύσσουμε την αυτοπεποίθηση και τις δεξιότητες για να κάνουμε τη διαφορά στον κόσμο γύρω μας».

Για να επιτευχθεί όμως, και να προωθηθεί η ουσιαστική ενεργός συμμετοχή των πολιτών, έχουν ρόλο να επιτελέσουν τόσο οι κρατικοί φορείς όσο και το εκπαιδευτικό μας σύστημα και οι οργανισμοί της κοινωνίας των πολιτών. Καταρχάς, το κράτος θα πρέπει να διαμορφώσει τους μηχανισμούς ώστε οι πολίτες να λαμβάνουν ενημέρωση και να έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν και να επηρεάζουν τις πολιτικές και αποφάσεις που λαμβάνει. Παράλληλα, είναι σημαντικό το εκπαιδευτικό μας σύστημα να μεταδίδει τις γνώσεις και αξίες της δημοκρατίας και της συμμετοχής στους μαθητές για τη διαμόρφωση ενημερωμένων, ευαισθητοποιημένων και ενεργών πολιτών.

Από την πλευρά τους, οι οργανισμοί της κοινωνίας έχουν ένα διττό και εξαιρετικά σημαντικό ρόλο να επιτελέσουν στην ενίσχυση της ενεργούς πολιτότητας. Έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν τόσο τις δεξιότητες και γνώσεις στους πολίτες ώστε να μπορέσουν να ενεργοποιηθούν στα κοινά. Κυρίως, μπορούν να αποτελέσουν πυλώνες και το μέσο δραστηριοποίησης των πολιτών για την προώθηση και διασφάλιση των απόψεων και αξιών τους εντός της κοινωνίας. Αντιλαμβανόμενοι το σημαντικότερο ρόλο που μπορούμε να επιτελέσουμε ως τέτοιοι οργανισμός, ως CARDET, διαμορφώσαμε και υλοποιήσαμε το πρόγραμμα EMERGE.

Το έργο διαμορφώθηκε θέτοντας ως βασικό στόχο την ανάδειξη των βασικών αρχών και αξιών της δημοκρατίας και της ενίσχυσης της συμμετοχής στα κοινά. Προς αυτή την κατεύθυνση, υλοποίησε πλειάδα δράσεων για να προσφέρει ενημέρωση, στήριξη αλλά και τα εργαλεία στους πολίτες και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να ενισχύσουν τη συμμετοχή τους και επιρροή τους στα κοινά.

Συγκεκριμένα, διοργανώσαμε εκδηλώσεις ανοιχτού διαλόγου μεταξύ πολιτών και φορέων πολιτικής, διαδικτυακές συζητήσεις με τη συμμετοχή οργανισμών αλλά και εκπαιδευτικά σεμινάρια σε πολίτες και εκπρόσωπους της κοινωνίας των πολιτών. Μεταξύ αυτών ξεχωρίζει το δωρεάν διαδικτυακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα του EMERGE. Μέσω του προγράμματος των πολιτών, προσφέρεται μια ολιστική παρουσίαση

των αξιών της δημοκρατίας αλλά και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παραθέτοντας παράλληλα τους τρόπους και τομείς που οι πολίτες μπορούν να ενεργοποιηθούν στα κοινά. Επιπρόσθετα, το πρόγραμμα για τις οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, προσφέρει καθοδήγηση αλλά και πρακτικά εργαλεία που μπορούν να αξιοποιηθούν για να διασφαλίσουν τη βιώσιμη λειτουργία και ανάπτυξη τους καθώς για την αναβάθμιση του ρόλου και της αποτελεσματικότητας των δράσεων τους.

Το υλικό αυτό, αλλά και όλες οι πληροφορίες για τις δράσεις του EMERGE, είναι διαθέσιμα μέσω της σελίδας του έργου emergeproject.eu. Όπως λέει μια ρήση, ένα ταξίδι 1000 μιλίων ξεκινά με το πρώτο βήμα και αν και ενίσχυση της δημοκρατίας και συμμετοχής είναι ένα πολυσύνθετο ζήτημα το πρόγραμμα του EMERGE μπορεί να αποτελέσει ένα από τα σημαντικά πρώτα βήματα που μπορούμε να πάρουμε.

*Το CARDET είναι το κορυφαίο κέντρο έρευνας και ανάπτυξης στην περιοχή της Μεσογείου με παγκόσμια εμπειρία στην έρευνα, στην εκπαίδευση, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων ψηφιακής εκπαίδευσης. Είναι το μεγαλύτερο ανεξάρτητο μη κερδοσκοπικό κέντρο με έδρα την Κύπρο. Το CARDET έχει ολοκληρώσει περισσότερα από 400 ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται με τον ψηφιακό μετασχηματισμό, ψηφιακές δεξιότητες, τον γραμματισμό και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών. Το CARDET στελεχώνει μια διεθνής ομάδα εμπειρογνομόνων με παγκόσμια εμπειρία δεκαετιών στην έρευνα στον τομέα της εκπαίδευσης και ψηφιακών δεξιοτήτων. Μέλη της ομάδας, του διοικητικού συμβουλίου και του συμβουλευτικού συμβουλίου, έχουν υπηρετήσει σε θέσεις υψηλού κύρους για οργανισμούς όπως η UNESCO, η Κοινοπολιτεία Μάθησης, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD), η Google και η Αμερικανική Ένωση Εκπαιδευτικής Έρευνας. Το CARDET είναι μέλος του Digital Skills and Jobs Coalition και πρεσβευτής της πλατφόρμας EPAL (Electronic Platform for Adult Learning in Europe) στην Κύπρο. Η ομάδα μας, σε συνεργασία με τον EAEA, ανέπτυξε την στρατηγική της Κύπρου για την Δια βίου Μάθηση 2021-2027.

ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ: 20 ΧΡΟΝΙΑ ΚΟΙΝΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ

του Ρωμανού Τοφή, *Oxygen for Democracy**

Η 1η Μαΐου 2024 σηματοδοτεί τη 20ή επέτειο από την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ένα ορόσημο, το οποίο είχε μετασχηματίσει τον πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό βίο της νήσου μας. Η τότε διεύρυνση αποτελεί τη μεγαλύτερη στην ιστορία της Ένωσης, από πληθυσμιακή και οικονομική άποψη, και έδωσε ισχυρό μήνυμα ενότητας στη νέα ευρωπαϊκή οικογένεια. Σε ανάμνηση αυτού του ορόσημου, ακολουθεί μια λεπτομερής αναφορά στα επιτεύγματα της Κύπρου κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες.

Η ενταξιακή πορεία της Δημοκρατίας

Η ενταξιακή πορεία της Κύπρου ξεκίνησε επισήμως στις 4 Ιουλίου 1990, όταν η κυβέρνηση Γεώργιου Βασιλείου υπέβαλε αίτηση για προσχώρηση στις τότε Ευρωπαϊκές Κοινότητες. Ενώ η Δημοκρατία υπήρξε προηγουμένως ως κυρίως εμπορικός συνεργάτης των τότε Κοινοτήτων, η ένταξη της σε αυτές θα διασφαλίσει ένα «ειρηνικό μέλλον για όλους τους Κύπριους του νησιού, σε συνθήκες ασφάλειας και ευημερίας». Η «ειρήνη», κατά άποψη της τότε κυβέρνησης, θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της διαμεσολάβησης των Κοινοτήτων (και μετέπειτα της Ένωσης) στις συνομιλίες για την επίλυση του Κυπριακού, ενώ η «ευημερία» μέσω της πρόσβασης της Δημοκρατίας στην ενιαία αγορά (single market). Επικεφαλής διαπραγματευτής από πλευράς της Δημοκρατίας στις ενταξιακές συνομιλίες διορίστηκε ο ίδιος Βασιλείου το 1998, επί προεδρίας Γλαύκου Κληρίδη.

Οι δεκαετίες 1990 και 2000 αναδείχθηκαν πρωτοποριακές όσον αφορά τη διοίκηση, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα πρότυπα της δημοκρατίας και διαφάνειας στη νήσο. Οι αλλαγές αυτές διασφαλίστηκαν για σκοπούς ευθυγράμμισης της εθνικής νομοθεσίας με τα γενικά ευρωπαϊκά νομικά πρότυπα, και συγκεκριμένα με το κοινοτικό κεκτημένο (acquis

communautaire), καθώς και τέτοια έγγραφα του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, εξασφαλίζοντας με τον εξής τρόπο την ταχύτερη ένταξη στην Ένωση. Ως ένδειξη της συμμόρφωσης αυτής μπορεί να αναφερθεί η υπερψήφιση από την Βουλή του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου του 2002 και ο περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία Νόμος του 2004, μεταξύ άλλων. Παραμένει ανόητο σήμερα, λόγω χάριν, πως ο πυλώνας της θεσμικής ανεξαρτησίας της Κεντρικής Τράπεζας, αποτελεί άμεση επιρροή από πλευράς της ΕΕ και συγκεκριμένα του δικαίου της.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωμοδότησε θετικά για την αίτηση της Κύπρου το 1993, αναγνωρίζοντας την ως κατάλληλη χώρα με «ιστορικούς και πολιτισμικούς δεσμούς με την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης της ελληνικής και ρωμαϊκής κληρονομιάς», συμβατή με τα πρότυπα της οικονομίας της αγοράς, ικανής ως προς την ενσωμάτωση στην ενιαία αγορά, καθώς και την ζωτικής σημασίας της για την εξασφάλιση μόνιμης σταθερότητας και ασφάλειας στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Οι επίσημες ενταξιακές διαπραγματεύσεις είχαν ξεκινήσει στις 3 Απριλίου 1998. Στις 16 Απριλίου 2003 ο Τάσος Παπαδόπουλος υπογράφει τη Συνθήκη Προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θέτοντας την 1η Μαΐου 2004 ως η προβλεπόμενη ημερομηνία που θα τεθεί σε ισχύ.

Θα πρέπει να σημειωθεί, πως η ένταξη της Κύπρου στην Ένωση θα ήταν αδύνατη χωρίς την συμβολή της Ελλάδας. Η επίλυση του Κυπριακού θεωρήθηκε από τις κυριότερες προϋποθέσεις της ένταξης της, και ίσως θα παρέμεινε εκτός της Ένωσης, εάν οι διπλωματικές προσπάθειες κατά την διάρκεια της Συνόδου Κορυφής στη Κοπεγχάγη τον Δεκέμβριο του 2002 δεν είχαν κατοχυρώσει την ολική υποστήριξη από πλευράς

του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της ένταξης το Μάιο του 2004, ανεξαρτήτως του τελικού αποτελέσματος του δημοψηφίσματος στο σχέδιο Ανάν, όπως και έγινε.

Προσχώρηση και οι πρώτες Ευρωεκλογές (2004)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι ένα από τα νομοθετικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο εκπροσωπεί τους πολίτες των κρατών μελών της ΕΕ. Διαδραματίζει βασικό ρόλο στη διαμόρφωση της νομοθεσίας της ΕΕ, στην εποπτεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στην έγκριση του προϋπολογισμού της Ένωσης. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, γνωστοί και ως ευρωβουλευτές, εκλέγονται απευθείας από το εκλογικό σώμα της Ένωσης για σταθερή θητεία των πέντε ετών. Ο αριθμός των ευρωβουλευτών ανά κράτος μέλος καθορίζεται από την αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης, η οποία λαμβάνει υπόψη το μέγεθος του πληθυσμού της κάθε χώρας. Τα μεγαλύτερα κράτη μέλη, όπως λόγω χάριν η Γερμανία και η Γαλλία έχουν τους περισσότερους ευρωβουλευτές, ενώ τα μικρότερα κράτη έχουν λιγότερους, διασφαλίζοντας ότι η εκπροσώπηση είναι ανάλογη με το μέγεθος του πληθυσμού. Μέχρι στιγμής, η αντιπροσωπεία της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο περιορίζεται μόλις σε έξι βουλευτές.

Μόλις ένα μήνα μετέπειτα της προσχώρησης στην ΕΕ, οι Κύπριοι εκλογείς είχαν την δυνατότητα να ψηφίσουν τους πρώτους έξι ευρωβουλευτές, συγκεκριμένα τον Αδάμο Αδάμου και Κυριάκο Τριανταφυλλίδη (ΑΚΕΛ), τον Παναγιώτη Δημητρίου και Ιωάννη Κασουλίδη (ΔΗΣΥ), τον Μάριο Ματσάκη (ΔΗΚΟ) και τον Γιαννάκη Μάτση (Ευρωπαϊκή Δημοκρατία).

Η προσχώρηση της Κύπρου στην ευρωζώνη

Με την προσχώρησή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004, η Κυπριακή Δημοκρατία, όπως και τα υπόλοιπα κράτη-μέλη που προσχώρησαν ταυτόχρονα, δεσμεύτηκε να υιοθετήσει το ευρώ ως το εθνικό της νόμισμα. Η διαδικασία της νομισματικής μετάβασης και ενσωμάτωσης στην ευρωζώνη περιλάμβανε τεχνικά βήματα όπως, τα οποία εκτυλίχθηκαν σε διάστημα τεσσάρων ετών, δηλαδή μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2008, όταν η Κύπρος υιοθέτησε το ευρώ.

Πρώτο βήμα υπήρξε η εκπλήρωση των κριτηρίων προβλεπόμενων στην Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (επίσης γνωστή και ως η Συνθήκη του Μάαστριχτ). Τα προβλεπόμενα κριτήρια σύγκλισης (convergence criteria) είναι

τα εξής: πρώτον, η σταθερότητα των τιμών, δεύτερον, υγιή και βιώσιμα δημόσια οικονομικά, τρίτον, η ανθεκτικότητα της σύγκλισης και τέλος η σταθερότητα της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Συγκεκριμένα, το κριτήριο της “σταθερότητας των τιμών” σημαίνει την υποχρέωση κάθε κράτους μέλους της Ένωσης να διατηρεί το ετήσιο ποσοστιαίο επίπεδο αύξησης πληθωρισμού κατά 1,5% λιγότερο ή περισσότερο από το ποσοστιαίο επίπεδο πληθωρισμού σε τρία κράτη μέλη τα οποία έχουν τις καλύτερες οικονομικές επιδόσεις.

Επίσης, το δημοσιονομικό της έλλειμμα ενός κράτους (και στη συγκεκριμένη περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας) να μην υπερβαίνει τα 3% από το επίπεδο του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, και το δημόσιο της χρέος να μην ξεπερνά τα 60% του συνολικού της ΑΕΠ.

Τέλος, υποχρεωτική υπήρξε και η συμμετοχή στο μηχανισμό ERM II (European Exchange Rate Mechanism ή Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Συναλλαγματικών Ισοτιμιών), ως μηχανισμού σταθεροποίησης μεταβολών των ισοτιμιών των εθνικών ευρωπαϊκών νομισμάτων, για τουλάχιστον δύο έτη πριν από την υιοθέτηση του ευρώ. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας σύγκλισης, η Κύπρος υποβλήθηκε σε τακτικές εκτιμήσεις και αξιολογήσεις από πλευράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και του Eurogroup. Οι αξιολογήσεις αυτές αφορούσαν κυρίως την εξέταση της προόδου της Δημοκρατίας όσον αφορά την εκπλήρωση των προαναφερόμενων κριτηρίων σύγκλισης και την αξιολόγηση των οικονομικών επιδόσεων και του πλαισίου πολιτικής της.

Τον Μάιο του 2007, η Κύπρος εντάχθηκε επισήμως στον Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών (ERM II), κατόπιν σύστασης από πλευράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχολιάζοντας την επίτευξη της απαραίτητης οικονομικής σύγκλισης με τα υπόλοιπα κράτη της ευρωζώνης, και την πληρότητα της ως προς τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του νέου νομίσματος. Συμμετέχοντας στον μηχανισμό για λιγότερο από ένα χρόνο, η Κυπριακή Δημοκρατία υιοθέτησε το ευρώ από την 1η Ιανουαρίου 2008 με σταθερό συναλλαγματικό συντελεστή €1 = £0.585274.

Ευρωεκλογές 2009 και η πρώτη προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Στις Ευρωεκλογές του 2009 ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το ΑΚΕΛ εξασφάλισαν τον ίδιο

αριθμό εδρών (δύο) στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς το Δημοκρατικό Κόμμα και η ΕΔΕΚ από μία. Με εκλογική προσέλευση στις 59,40%, είχαν εκλεγθεί ο Τάκης Χατζηγεωργίου και Κυριάκο Τριανταφυλλίδη από ΑΚΕΛ, η Ελένη Θεοχάρους και ο Ιωάννης Κασουλίδης από τον ΔΗΣΥ και η Αντιγόνη Παπαδοπούλου και ο Κυριάκος Μαυρονικόλας από το ΔΗΚΟ και την ΕΔΕΚ αντιστοίχως.

Η πρώτη προεδρία της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Ιούλιο-Δεκέμβριο του 2012 αποτελεί σημαντικό ορόσημο, εφόσον ήταν η πρώτη φορά όταν η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας ανέλαβε την πρωτοβουλία στον σχηματισμό και διαμόρφωση της πολιτικής και του δίκαιου της Ένωσης από την στιγμή της ένταξης το 2004. Ως συννομοθέτης (μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο), η προεδρία του Συμβουλίου βάσει με την Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιστρέφεται ανάμεσα στους επικεφαλής κυβερνήσεων των κρατών μελών της κάθε έξι μήνες. Κάθε προεδρία χαρακτηρίζεται από τους σχετικούς στόχους και πρωτοβουλίες όσον αφορά την Ένωση. Κύρια πρόκληση, ωστόσο, υπήρξε η αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης στην ευρωζώνη, καθώς και η πολιτική αστάθεια η οποία έχει προκληθεί στον χώρο της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής μετέπειτα της λεγόμενης αραβικής άνοιξης. Συνεπώς, η αντιμετώπιση της κρίσης του χρέους υπήρξε από τους βασικούς στόχους της τότε προεδρίας.

Ένα από τα κύρια επιτεύγματα της εξής προεδρίας ήταν η επιτυχής διαπραγμάτευση και αποδοχή του Ευρωπαϊκού δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ, γνωστό και ως ενιαίο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, μετέπειτα από 30 χρόνια συνεχών διαβουλεύσεων και διαπραγματεύσεων μεταξύ του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Ευρωεκλογές 2014

Η Κυπριακή αντιπροσωπεία κατά την πενταετία 2014-2019 είχε συσταθεί από τον Λευτέρη Χριστοφόρου, εξελέγη για δεύτερη κοινοβουλευτική θητεία, η Ελένη Θεοχάρους, ο Κώστας Μαυρίδης, ο Δημήτρης Παπαδάκης, Νεοκλής Συλικιώτης και ο Τάκης Χατζηγεωργίου. Με εκλογική προσέλευση στις μόλις 43,97%, η ισορροπία δυνάμεων είχε παραμείνει ίδια σε σχέση με τις προηγούμενες ευρωεκλογές.

Ευρωεκλογές 2019

Στις τελευταίες μέχρι στιγμής ευρωεκλογές

εκλέχθηκαν οι ακόλουθοι ευρωβουλευτές: Λουκάς Φουρλάς και ο Λευτέρης Χριστοφόρου (ΔΗΣΥ), Γιώργος Γεωργίου και Νιαζί Κιζιλγιουρέκ (ΑΚΕΛ), Κώστας Μαυρίδης (ΔΗΚΟ) και Δημήτρης Παπαδάκης (ΕΔΕΚ). Η εξής αντιπροσωπεία αποτελεί ιστορική, εφόσον για πρώτη φορά συμπεριέλαβε και Τουρκοκύπριο ευρωβουλευτή. Το ποσοστό προσέλευσης είχε ανήλθε στα 45%, καταγράφοντας ελάχιστη αύξηση συγκριτικά με τις ευρωεκλογές του 2014.

Η Κυπριακή παρουσία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Στα είκοσι χρόνια της παρουσίας της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τέσσερις συνολικά Επιτρόποι είχαν αναλάβει τα εξής χαρτοφυλάκια: της Εκπαίδευσης, του Πολιτισμού, της Πολυγλωσσίας και της Νεολαίας, της Υγείας, της Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Διαχείρισης Κρίσεων και του Προϋπολογισμού. Μεταξύ αυτών υπηρέτησαν ο Χρήστος Στυλιανίδης (2014-2019), ο Μάρκος Κυπριανού (2004-2008), η Ανδρούλλα Βασιλείου (2009-2014) και από το 2019, η Στέλλα Κυριακίδου.

Κατά τη διάρκεια της θητείας της (2010-2014), η Ανδρούλλα Βασιλείου επικεντρώθηκε στην προώθηση της εκπαίδευσης και του πολιτισμού ως μοχλών οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής. Ξεκίνησε πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών ευκαιριών, την υποστήριξη της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και την προώθηση της εκμάθησης γλωσσών σε ολόκληρη την ΕΕ. Διαδραμάτισε επίσης καθοριστικό ρόλο στην προώθηση του προγράμματος Erasmus+ και εργάστηκε για την προώθηση της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και την προώθηση της συνεργασίας στον τομέα των δημιουργικών βιομηχανιών.

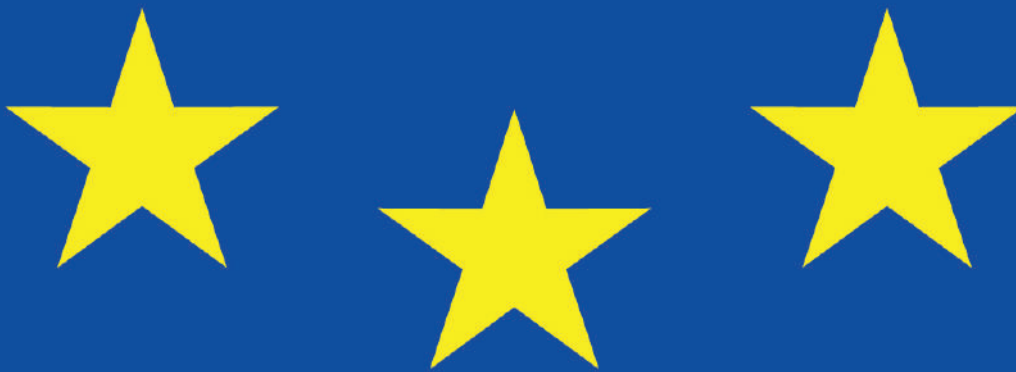
Ως Επίτροπος Υγείας και Διατροφικής Ασφάλειας από το 2019, η Στέλλα Κυριακίδου έχει προωθήσει την ευρύτερη υγειονομική πολιτική της Ένωσης ως προς την πανδημία COVID-19, συγκεκριμένα διαμέσου συντονισμού των εθνικών συστημάτων υγείας και διανομής εμβολίων σε κράτη μέλη, γεγονός το οποίο και πάλι είχε τοποθετήσει την Κύπρο στο επίκεντρο του σχεδιασμού ευρωπαϊκών πολιτικών.

Η Κύπρος του αύριο

Εν κατακλείδι, από την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004 μέχρι σήμερα, η εκπροσώπησή μας υπήρξε ανάλογη και συνετή.

Αν και μικρή σε μέγεθος και γεωγραφικά απομονωμένη, η ενεργός παρουσία της Κυπριακής Δημοκρατίας σε έναν τόσο σημαντικό οργανισμό και πολιτικό χώρο καθιστά την Κύπρο έναν από τους πρωταγωνιστές στη διεθνή σκηνή, ενώ παράλληλα διασφαλίζει τη θεσμική και νομική ανάπτυξη της χώρας, βελτιώνει την ποιότητα ζωής της και την καθιστά πιο ελκυστική διεθνώς. Οι τελευταίες εξελίξεις, όπως μεταξύ άλλων η ψήφιση της νομοθεσίας για την τεχνητή νοημοσύνη, θα σηματοδοτήσουν τις εξελίξεις για τις επόμενες δεκαετίες, οι οποίες αναμένεται να προσελκύσουν ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον και συμμετοχή του κοινού στις επερχόμενες ευρωεκλογές.

Ο Ρωμανός Τοφής είναι πτυχιούχος Πολιτικής Επιστήμης από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, με βαθύ ακαδημαϊκό ενδιαφέρον στο πολυμερισμό, τους διεθνείς οργανισμούς και τους αναδυόμενους κινδύνους ασφάλειας, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και παραπληροφόρηση. Με εμπειρία από πάνω από 20 ακαδημαϊκά και διπλωματικά συνέδρια, συμβάλλει στις προσπάθειες για την περιβαλλοντική ειρήνευση και συμφιλίωση καθώς και για την έμφυλη ισότητα στην Κύπρο.

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕ ΤΗΝ ΨΗΦΟ ΣΟΥ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ
9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024

#ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕ
ΤΗΝ ΨΗΦΟ ΣΟΥ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ-ΕΚΛΟΓΕΣ.EU

Funded by
the European Union

European Parliament

ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΚΕΠΠΑ): Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΣΕ ΕΝΑ ΠΟΛΥΠΟΛΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

*των Ευγενία Χαμηλού, Πρόεδρος και Αμαλία Αβραάμ, Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων, Cyprus Youth DiplomaCY**

Η φράση η οποία πρωτοειπώθηκε από τον Ηράκλειτο (535-475 π.χ.) ότι «τα πάντα ρει, μηδέποτε κατά τ'αυτό μένειν», που σημαίνει πως όλα είναι ρευστά και τίποτα δεν μένει το ίδιο, δεν θα μπορούσε να περιγράψει καλύτερα το μόνο χαρακτηριστικό σταθερότητας των διεθνών σχέσεων, που δεν είναι άλλο από την αλλαγή.

Για ακόμη μια φορά, ο πλανήτης βρίσκεται σε κατάσταση αναθεωρήσεων και γεωπολιτικών ανακατατάξεων, μεταξύ άλλων, ο πόλεμος στην Ουκρανία, η κατάσταση στη Μέση Ανατολή, οι άνευ προηγουμένων παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι μεταναστευτικές ροές, η κλιματική κρίση που κρούει καθημερινά τον κώδωνα του κινδύνου, η διαμνηνεία των Χούθι πως θα διευρυνθούν οι επιθέσεις σε εμπορικά πλοία και στον Ινδικό Ωκεανό. Αυτές οι προκλήσεις αποτελούν μόνο μερικά από τα περιφερειακά και παγκόσμια παραδείγματα που καλείται η Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο της πολυμέρειας της, να βρει λύσεις.

Σε δήλωσή του πριν μία δεκαετία, κατά τη διάρκεια παρουσίασης της ετήσιας δέσμης διεύρυνσης, ο τότε Ευρωπαίος Επίτροπος για τη Διεύρυνση και την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, Štefan Füle δήλωσε:

«Η διαδικασία διεύρυνσης επιτρέπει στην ΕΕ να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που χαρακτηρίζουν έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο πολυπολικό κόσμο, στον οποίο πρέπει να εξακολουθήσουμε να προβάλλουμε το βασιζόμενο σε αξίες σύστημά μας πέραν των συνόρων μας».

Στο άρθρο μας, εξηγούμε τι είναι η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας

(ΚΕΠΠΑ) και παρατηρούμε που έχει φτάσει σήμερα, 17 χρόνια μετά τη Συνθήκη της Λισσαβώνας (γνωστή και ως η Μεταρρυθμιστική Συνθήκη), τη διεθνής συνθήκη που τροποποίησε τις ιδρυτικές συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπογράφηκε το 2007 και εάν η διευρυμένη ΕΕ έχει ανταποκριθεί στις προκλήσεις που βρίσκονται πέραν από των συνόρων της.

Τι είναι η ΚΕΠΠΑ;

Η εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ως στόχο την επίλυση των υπάρχουσών συγκρούσεων και την προώθηση μιας διεθνούς συνεργασίας. Τα θεμέλια αυτής της πολιτικής είναι η διπλωματία και οι διεθνείς κανόνες. Το σύμπλεγμα που αποτελεί την εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας είναι αρκετά σύνθετο όπως προκύπτει και από την ίδια την Συνθήκη της Λισσαβώνας η οποία κυρώθηκε το 2009.

Συγκεκριμένα, η Συνθήκη έχει θεσπίσει το διπλωματικό σώμα της ΕΕ, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), υπό την καθοδήγηση του Υπατού Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.

Η εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας αποτελείται όπως θα αναπτυχθεί και στη συνέχεια από τους βασικούς θεσμικούς φορείς της, τα άρθρα τα οποία προβλέπουν τον τρόπο λειτουργίας και εφαρμογής της Κοινής Εξωτερικής πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ). Επιπρόσθετα, αποτελείται από την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ) η οποία δεν θα αναπτυχθεί ενδεδειχώς για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου.

Ένας θεσμικός φορέας ο οποίος αποτελεί έναν από τους βασικότερους πυλώνες της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της Ένωσης είναι η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης.

Συγκεκριμένα, ο ρόλος της αντλεί νομικές εξουσίες όπως προκύπτει από τα άρθρα 3, 4, 207, 216 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), να μπορεί η Ένωση να συνάπτει διεθνείς συμφωνίες αλλά και να εισέρχεται σε αυτές τις συμφωνίες είτε ως αποκλειστική ή είτε ως συντρέχουσα αρμοδιότητά της.

Οι διεθνείς συμφωνίες και οι εξωτερικές αρμοδιότητες της ΕΕ αποτελούν καίριο μέσο για την προώθηση των συμφερόντων και την ενίσχυση της παρουσίας της στο διεθνές προσκήνιο. Σκοπός των ανωτέρω άρθρων είναι να επιτρέπουν εκ νόμου στην ΕΕ να είναι σε θέση να διαπραγματεύεται και να συνάπτει διεθνείς συμφωνίες εκ μέρους των κρατών μελών της.

Συγκεκριμένα, δυνάμει του άρθρου 216 της ΣΛΕΕ, η ΕΕ αποκτά τις απαιτούμενες εξουσίες για την υπογραφή και εφαρμογή διεθνών συμφωνιών. Με την πολιτική αυτή η ΕΕ διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην επίτευξη κοινών στόχων και στην αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων.

Επιπροσθέτως, η κατάλληλη κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών αποτελεί ζωτικό μέσο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της συνοχής στην εξωτερική της πολιτική. Μέσω της συμμετοχής της σε διεθνείς συμφωνίες, η ΕΕ ενισχύει την επιρροή της στο διεθνές προσκήνιο και προωθεί την προάσπιση των κοινών της αξιών και αρχών. Ταυτόχρονα, η συνεργασία της με τα κράτη μέλη της σε μικτές συμφωνίες ενισχύει την ενότητα και την αλληλεγγύη τους, ενισχύοντας τον ρόλο της ΕΕ ως διεθνή παράγοντα.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί και η εξωτερική δράση της ΕΕ σε τρίτες χώρες. Βάσει του άρθρου 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), η ΕΕ έχει την υποχρέωση να μεριμνά προς τη συνοχή της εξωτερικής της δράσης στους τομείς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας με κύριο φορέα τον/την Υπάτο/η Εκπρόσωπο της Ένωσης.

Η ΚΕΠΠΑ σχεδόν δύο δεκαετίες αργότερα και η ανταπόκρισή της στις προκλήσεις πέραν από των συνόρων της

Η δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διεθνή σκηνή έχει ως γνώμονα τις αρχές που ενέπνευσαν τη δημιουργία, ανάπτυξη και διεύρυνσή της και

οι οποίες είναι επίσης ενσωματωμένες στον Καταστατικό Χάρτη του ΟΗΕ και στο Διεθνές Δίκαιο. Η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας είναι βασικό στοιχείο. Η Ένωση, μέσω της διεθνούς δράσης της, αναδεικνύει επίσης τα στρατηγικά της συμφέροντα και τους στόχους της. Συνεχίζει να διευρύνει και να εμβαθύνει τις πολιτικές και εμπορικές σχέσεις της με άλλες χώρες και περιοχές του πλανήτη, μεταξύ άλλων διοργανώνοντας τακτικά συνόδους κορυφής με στρατηγικούς εταίρους της όπως οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία, ο Καναδάς, η Ρωσία, η Ινδία και η Κίνα.

Στηρίζει επίσης την ανάπτυξη, την συνεργασία και τον πολιτικό διάλογο με τις χώρες της Μεσογείου, της Μέσης Ανατολής, της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής, της Ανατολικής Ευρώπης, της Κεντρικής Ασίας και των Δυτικών Βαλκανίων.

Επί ευκαιρίας της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας, ο Οργανισμός μας έθεσε ερώτηση και έλαβε απάντηση από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (FEMM) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κ. Robert Biedroń, σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί και τη δουλειά που πρέπει να γίνει ακόμη όσον αφορά στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην εξωτερική πολιτική της ΕΕ και στον ρόλο της ΕΕ στην προώθηση της ισότητας των φύλων στους στρατηγικούς εταίρους της.

Με τα μέχρι σήμερα δεδομένα, είναι δύσκολο εγχείρημα να πει κανείς με βεβαιότητα ότι η Ένωση θα αποκτήσει σύντομα μια πραγματικά κοινή εξωτερική πολιτική, υπό την έννοια μιας «εθνικής» εξωτερικής πολιτικής. Τα τελευταία χρόνια οι κρίσεις που καλείται να αντιμετωπίσει, αυξάνονται διαρκώς δοκιμάζοντας την ίδια την ενοποίηση.

Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα το πρόσφατο βέτο της Ουγγαρίας και της Πολωνίας στον προϋπολογισμό της ΕΕ και στο Ταμείο Ανάκαμψης. Με αφορμή την άρνησή τους να δεχθούν περισσότερους μετανάστες στην επικράτειά τους, αδιαφορούν για τις μεταναστευτικές πιέσεις που δέχονται τα τελευταία χρόνια οι χώρες του νότου και εμποδίζουν τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό και το Ταμείο Ανάκαμψης, απειλώντας την οικονομική σταθερότητα ολόκληρης της Ευρώπης.

Η εξωτερική πολιτική αναμένεται να παραμείνει διακυβερνητική, μεταξύ άλλων, λόγω της έλλειψης κινήτρων για ανάθεση

κυριαρχίας και της έλλειψης ουσιαστικής θέλησης για ενίσχυση του ρόλου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η εμπειρία της επιτυχημένης εφαρμογής της ειδικής πλειοψηφίας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων εκεί όπου η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα οδηγεί πολλά κράτη στο να υποστηρίζουν τη κοινοτική αντί τη διακρατική μέθοδο στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής. Ωστόσο, πολλά εθνικά συμφέροντα διακυβεύονται και κατά τη γνώμη μας μία πραγματικά «κοινή» εξωτερική πολιτική θα επιτευχθεί μόνο όταν τα εθνικά συμφέροντα μετατραπούν σε Ευρωπαϊκά συμφέροντα.

*Το Cyprus Youth DiplomaCY είναι μια Μη-Κυβερνητική Οργάνωση, η οποία λειτουργεί από τον Οκτώβριο του 2014. Αποτελεί μέλος της πανευρωπαϊκής κοινότητας together.eu, αλλά και του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου, του οποίου έχει πρόσφατα εκλεγεί ομόφωνα στην Προεδρία. Στόχος του οργανισμού είναι να παρακινήσει τους νέους και τις νέες της Κύπρου να γίνουν ενεργοί πολίτες, να ασχοληθούν με ζητήματα διπλωματίας, διεθνών σχέσεων και πολιτικής, καθώς επίσης να τους δώσει την ευκαιρία να εκφράσουν την άποψή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτό το πετυχαίνει μέσω προγραμμάτων του, όπως η Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων, το Ambassador Series που δίνει την ευκαιρία στα μέλη του να συναντηθούν με ξένες Πρεσβείες και διεθνείς οργανισμούς που είναι διαπιστευμένες/οι στην Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά και σε εκδηλώσεις, συνέδρια, και προγράμματα που διοργανώνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα, συζητήσεις, επισκέψεις μελέτης, προσομοιώσεις διεθνών οργανισμών και αποστολές στο εξωτερικό. Όσον αφορά στη διετία 2023-2025, το Cyprus Youth DiplomaCY επικεντρώνεται στις θεματικές:

- α) Ψηφιακή διπλωματία και παγκόσμια διακυβέρνηση: προκλήσεις και προοπτικές εν μέρει αυξανόμενων γεωπολιτικών εξελίξεων,
- β) Κλιματική διπλωματία και ο ρόλος της Κύπρου και Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ενίσχυση της πολυμερούς συνεργασίας και
- γ) Ο ρόλος της νεολαίας στην εδραίωση της ειρήνης στην Κύπρο και την ευρύτερη περιοχή.

Η ΙΔΕΑ ΕΝΟΣ ΚΟΙΝΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

*των Νικόλα Μαρκουλλή και Κλείτου Φιλίππιδη**

Στα χρονικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), η έννοια καθιέρωσης κοινής εξωτερικής πολιτικής και, απροσδόκητα, ενός ενοποιημένου «ευρωπαϊκού στρατού» δεν απουσίασε ποτέ από το παρασκήνιο. Πέρα από την απτή χρησιμότητά του στην πλοήγηση στο όλο και πιο ανασφαλές τοπίο της ευρωπαϊκής ηπείρου, ένας κοινός στρατός υπόσχεται να ενισχύσει σημαντικά τη διπλωματική ανδρεία της ΕΕ. Ένα τέτοιο στρατιωτικό ίδρυμα θα μπορούσε να αναδειχθεί ως βασικό διαπραγματευτικό χαρτί, αναστατώνοντας τους πολυάριθμους γείτονες της ΕΕ, και χρησιμεύοντας ως εργαλείο αποτροπής συγκρούσεων εντός της «Ευρωπαϊκής σφαίρας επιρροής». Ωστόσο, η τρομερή σειρά κοινωνικών, οικονομικών και γεωγραφικών ανισοτήτων εντός της ΕΕ, σε συνδυασμό με την επίμονη εξάρτηση από τις Ηνωμένες Πολιτείες, έχει θέσει τρομερά εμπόδια στην υλοποίηση μιας ενοποιημένης ευρωπαϊκής άμυνας. Τελικά, ο δισταγμός απέναντι σε μια κοινή στρατιωτική επιχείρηση αποτελεί την καλύτερη πορεία δράσης της ΕΕ; Ή μήπως η φιλοδοξία της Ευρώπης για καθεστώς παγκόσμιας υπερδύναμης απαιτεί τη δική της ισχυρή στρατιωτική υποδομή;

Η εμβάθυνση στα ιστορικά κεκτημένα συζήτησης της υιοθέτησης ενός κοινού στρατού προσφέρει πολύτιμες πληροφορίες. Η ιδέα συζητήθηκε αρχικά από τη Γαλλία στη δεκαετία του 1950, με φιλοδοξίες για εφαρμογή που αφορούσαν την ίδια, τη Δυτική Γερμανία, την Ιταλία και τις χώρες της Μπενελούξ. Η Συνθήκη των Παρισίων, που υπογράφηκε στις 27 Μαΐου 1952, είχε ως στόχο να επισημοποιήσει αυτή τη ρύθμιση. Ωστόσο, η συνθήκη αντιμετώπισε σημαντική οπισθοδρόμηση, καθώς απέτυχε να εξασφαλίσει την επικύρωση από το γαλλικό κοινοβούλιο, με αποτέλεσμα την τελική απόρριψή της. Αυτό το επεισόδιο αποτελεί την πιο αξιοσημείωτη προσπάθεια των Ευρωπαίων να δημιουργήσουν έναν ενιαίο αμυντικό μηχανισμό, υπογραμμίζοντας την πολυπλοκότητα του εγχειρήματος. Οι επόμενες δεκαετίες, που

επισκιάστηκαν από τις γεωπολιτικές εντάσεις του Ψυχρού Πολέμου, έγιναν μάρτυρες της ένταξης αρκετών ευρωπαϊκών εθνών στο ΝΑΤΟ, τοποθετώντας αποτελεσματικά τις Ηνωμένες Πολιτείες ως τον ακρογωνιαίο λίθο των στρατιωτικών φιλοδοξιών της ΕΕ.

Η συμμαχία του ΝΑΤΟ, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου, σφυρηλάτησε μια συμβιωτική σχέση όπου οι Ηνωμένες Πολιτείες ανέλαβαν την πρωταρχική ευθύνη για την προστασία των Ευρωπαίων συμμάχων τους από εξωτερικές απειλές; κυρίως τον κομμουνισμό και το φάντασμα της Σοβιετικής Ένωσης. Σε αντάλλαγμα για αυτή την ομπρέλα ασφαλείας, η αμερικανική επιρροή στην Ευρώπη αυξήθηκε, διαμορφώνοντας το περίγραμμα της ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής παράλληλα με τα αμερικανικά συμφέροντα. Αυτή η δυναμική διευκόλυνε την εδραίωση της αμερικανικής σφαίρας επιρροής σε όλη την Ευρώπη, καθώς οι χώρες που μεταβαίνουν προς τη δημοκρατία, όπως η Ιταλία, η Ισπανία και η Ελλάδα, έκλιναν προς την αμερικανική βοήθεια αντί να δεσμευτούν στο όραμα μιας ενωμένης Ευρώπης. Ομοίως, οι χώρες του Ανατολικού Μπλοκ, μετά την κατάρρευση του κομμουνισμού, ζήτησαν στρατιωτική βοήθεια από τις Ηνωμένες Πολιτείες μέσω του ΝΑΤΟ, λόγω της απουσίας ενός συνεκτικού ευρωπαϊκού στρατιωτικού μηχανισμού.

Αφουγκραζόμενοι τα ιστορικά κεκτημένα, κατανοήσαμε τους γεωπολιτικούς παράγοντες που οδήγησαν στην αποτυχία υιοθέτησης μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής. Εν τη παρούσα φάση ωστόσο, είναι σημαντικό να αναλύσουμε τα προκείμενα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα που θα επέφερε ένας τέτοιος μετασχηματισμός. Μονάχα παρουσιάζοντας τις θετικές και αρνητικές δυναμικότητες του μπορούμε να καταλήξουμε σε συμπεράσματα ως προς την μορφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα μας ικανοποιούσε περισσότερο. Αναλύσεις εκ των φακών των θεωριών των Πολιτικών επιστημών

και διεθνών σχέσεων είναι αναγκαίες, ως προς την υιοθέτηση χαρακτηριστικών που θα ενισχύσουν την Ευρωπαϊκή ιδέα με πραγματικούς και ρεαλιστικούς στόχους.

Η δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού στρατού παρουσιάζει τόσο πλεονεκτήματα όσο και μειονεκτήματα, ιδίως όσον αφορά τις διπλωματικές της επιπτώσεις. Από τη μία πλευρά, ένας ενοποιημένος ευρωπαϊκός στρατός θα ενίσχυε σημαντικά τη διπλωματική επιρροή της ΕΕ παγκοσμίως. Με την εδραίωση των στρατιωτικών δυνατοτήτων κάτω από μια κεντρική δομή διοίκησης, η ΕΕ θα μπορούσε να διαπραγματευτεί από θέση ισχύος, να διεκδικήσει τα συμφέροντά της πιο αποτελεσματικά και να διαμορφώσει την τροχιά των παγκόσμιων γεγονότων. Επιπλέον, ένας κοινός στρατός θα συμβόλιζε την ενότητα μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, προωθώντας τη συνοχή και την αλληλεγγύη εντός της Ένωσης. Αυτό το αίσθημα αλληλεγγύης είναι απαραίτητο για την προβολή ενός ενιαίου μετώπου απέναντι στις εξωτερικές απειλές και προκλήσεις, ενισχύοντας τη θέση της ΕΕ στη διεθνή σκηνή. Επιπλέον, ο εξορθολογισμός των διαδικασιών λήψης αποφάσεων μέσω κεντρικών δομών διοίκησης θα επιτρέψει την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση απειλών και κρίσεων κατά της ασφάλειας, ενισχύοντας την ικανότητα της ΕΕ να διασφαλίζει τα συμφέροντά της και να προστατεύει τους πολίτες της. Ένας κοινός στρατός θα χρησίμευε ακόμη ως ισχυρός αποτρεπτικός παράγοντας κατά οποιασδήποτε εξωτερικής επιθετικότητας, αποτρέποντας πιθανούς αντιπάλους από την αμφισβήτηση των συμφερόντων ασφαλείας των κρατών μελών της ΕΕ.

Όσον αφορά τα μειονεκτήματα του εξής μετασχηματισμού, οι ανησυχίες σχετικά με την κυριαρχία μεταξύ των κρατών μελών θα μπορούσαν να εμποδίσουν τη δημιουργία ενός κοινού στρατού; καθώς ορισμένοι μπορεί να αντισταθούν στην παραχώρηση του ελέγχου των εθνικών αμυντικών δυνάμεών τους. Οι ανισότητες στις αμυντικές δαπάνες και τις στρατηγικές προτεραιότητες μπορεί επίσης να οδηγήσουν σε εντάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων, υπονομεύοντας ενδεχομένως την αποτελεσματικότητα και τη συνοχή του κοινού στρατού. Επιπλέον, τα ποικίλα στρατηγικά συμφέροντα μεταξύ των κρατών μελών θα μπορούσαν να παρεμποδίσουν την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα και συνοχή του στρατού, εμποδίζοντας την ικανότητά του να ανταποκρίνεται σε απειλές για την ασφάλεια με ενιαίο τρόπο. Η πλοήγηση σε πολύπλοκες θεσμικές ρυθμίσεις και διαδικασίες λήψης αποφάσεων εντός της ΕΕ μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετες προκλήσεις, οδηγώντας σε γραφειοκρατική αδράνεια και λειτουργικές

ανεπάρκειες. Τέλος, η εμφάνιση μιας ενοποιημένης ευρωπαϊκής στρατιωτικής δύναμης θα μπορούσε να έχει γεωπολιτικές επιπτώσεις, ενδεχομένως να προκαλέσει ένταση στις σχέσεις με γειτονικές χώρες και γεωπολιτικούς αντιπάλους.

Συμπερασματικά, ενώ η δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού στρατού προσφέρει πλεονεκτήματα όπως ενισχυμένη διπλωματική επιρροή και αποτροπή κατά της επιθετικότητας, παρουσιάζει επίσης προκλήσεις που σχετίζονται με την κυριαρχία, την κατανομή των πόρων, τη στρατηγική απόκλιση, την πολυπλοκότητα της λήψης αποφάσεων και τις γεωπολιτικές επιπτώσεις. Κατά την παρούσα στιγμή η σκοπιμότητα μιας τέτοιας λύσης εξαρτάται από την ικανότητα της ΕΕ να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά αυτές τις πολυπλοκότητες. Ρεαλιστικά ομιλούντες και με βασικό γνώμονα τις ανισότητες δυνάμεων εντός της ΕΕ καταλήγουμε πως ρεαλιστικά αυτός ο μετασχηματισμός δεν αποτελεί μελλοντικό σενάριο. Παρ' όλ' αυτά πιστεύουμε ακράδαντα πως η θεωρητική του ανάλυση έχει πολλά να προσφέρει ως προς την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής ταυτότητας και ιδιοσυγκρασίας.

*Ο Νικόλας Μαρκουλλής είναι 2οετής φοιτητής στο Πανεπιστήμιο του Warwick και σπουδάζει Πολιτική, Φιλοσοφία και Οικονομικά. Το καλοκαίρι του 2023 εργάστηκε στο Κυπριακό Ινστιτούτο Διεθνών και Ευρωπαϊκών Ερευνών, όπου και βοήθησε στην έκδοση ενός βιβλίου του καθηγητή Ανδρέα Θεοφάνους. Επιπρόσθετα, αυτή τη στιγμή είναι, μαζί με το Κλείτο Φιλιππίδη, υπεύθυνος για την σειρά podcast "Μισό-γεμάτο", με την οποία διοργάνωσε συνεντεύξεις στην Κύπρο αλλά και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Κατά την διάρκεια του περασμένου χρόνου ήταν επίσης αρχισυντάκτης του πιο πολυδιαβασμένου περιοδικού πολιτικής στο Πανεπιστήμιο του Warwick.

*Ο Κλείτος Φιλιππίδης είναι 2οετής φοιτητής στο University College London (UCL) και σπουδάζει Πολιτική, Φιλοσοφία, και Οικονομικά. Σε πανεπιστημιακό επίπεδο, εργάστηκε στο Ινστιτούτο Μελετών Πολιτικής και Δημοκρατίας και στο Oxygen for democracy, όπου βοήθησε στη διοργάνωση του Cyprus Forum 2023 και διεξήγαγε έρευνα για οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Είναι επίσης συνιδρυτής του "Μισό-Γεμάτο", μιας πλατφόρμας πολιτικής συζήτησης που παράγει την δική της σειρά από podcasts πολιτικού και κοινωνικού περιεχομένου σε συνεργασία με την εταιρεία παραγωγής Blacklemon TV. Το πιο πρόσφατο επίτευγμά του περιλαμβάνει, την πρόσληψή του στο Λονδίνο ως Συμβούλος σε θέματα πολιτικού ρίσκου, από την London Politica, την μεγαλύτερη συμβουλευτική εταιρεία Πολιτικού Ρίσκου για κοινωνικό αντίκτυπο στον κόσμο.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ: ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΚΟΜΗ ΒΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

*του Μιχάλη Μπέη, Όμιλος Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Κοινωνίας μας (ΟΠΕΚ)**

Το 2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπό την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν πρότεινε μια σειρά από νομοθετικά εργαλεία, με σκοπό την δημιουργία ενός ολοκληρωμένου κοινού ευρωπαϊκού πλαισίου, για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου. Το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο ουσιαστικά αποτελεί την απάντηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην μεταναστευτική κρίση, η οποία ξεκίνησε το 2015 και έκτοτε συνεχίζει ολοένα και πιο έντονη. Γι' αυτό και οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλέπουν όχι μόνο ταχύτερες και αυστηρότερες διαδικασίες στα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και τη δυνατότητα σε περιπτώσεις εξαιρετικά αυξημένων ροών ή εργαλειοποίησης των μεταναστών να λαμβάνονται έκτακτα μέτρα. Μέτρα τα οποία δίνουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη για μεγαλύτερες περιόδους κράτησης και αναστολή συγκεκριμένων προνοιών στις διαδικασίες ασύλου, σε βαθμό μάλιστα που ασκείται κριτική πως επηρεάζονται τα δικαιώματα των μεταναστών.

Το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση, όμως, εισάγει και νέους θεσμούς και ενδυναμώνει υφιστάμενους, με αποτέλεσμα να ενισχύεται ο ρόλος της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμη και αν είναι τα κράτη μέλη εκείνα που ουσιαστικά καλούνται να διαχειριστούν τις μεταναστευτικές ροές. Με το νέο σύμφωνο, το Ευρωπαϊκό Γραφείο Υποστήριξης για το Άσυλο αναβαθμίστηκε σε Ευρωπαϊκή Υπηρεσία, ενώ και ο Οργανισμός Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ο γνωστός Frontex, διαδραματίζει ολοένα και μεγαλύτερο και σημαντικότερο ρόλο, τόσο στη φύλαξη των ευρωπαϊκών συνόρων, όσο και στις επιστροφές και απελάσεις των παράτυπων μεταναστών. Παράλληλα, διορίστηκε Ευρωπαϊκός Συντονιστής Επιστροφών, με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών σε θέματα επιστροφών και αντιμετώπισης της παράτυπης μετανάστευσης.

Η αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης δεν πρέπει να περιοριστεί και ευτυχώς δεν περιορίζεται μόνο σε νομοθετικές ρυθμίσεις για μια πιο αποτελεσματική διαχείριση των ροών. Χρειάζεται συνολική και κοινή προσπάθεια από όλα τα κράτη μέλη. Το πρόβλημα δεν αφορά μόνο όσα κράτη μέλη βρίσκονται στα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης και σίγουρα είναι δυσανάλογα μεγάλο για να το αντιμετωπίσει κάποια χώρα μόνη της. Γι' αυτό και το νέο σύμφωνο προβλέπει έναν νέο μηχανισμό αλληλεγγύης και εξισορρόπησης του βάρους μεταξύ όλων των κρατών μελών. Ο μηχανισμός προβλέπει συγκεκριμένους τρόπους, με τους οποίους τα κράτη μέλη παρέχουν στήριξη το ένα στο άλλο, ξεκινώντας από την ουσιαστική βοήθεια, δηλαδή τη μετεγκατάσταση αιτούντων άσυλο από μια χώρα σε άλλη, φτάνοντας στην απλή παροχή οικονομικής ή υλικοτεχνικής βοήθειας. Φυσικά, ο μηχανισμός αυτός κρίνεται ανεπαρκής από αρκετά κράτη μέλη, ειδικά όσα βρίσκονται στην πρώτη γραμμή, καθώς είναι και αυτά τα κράτη, τα οποία πλέον καλούνται να αναλάβουν όλο το βάρος των μεταναστευτικών ροών, αφού το νέο σύμφωνο τους αναθέτει πλήρως την ευθύνη για την διαχείριση όσων μεταναστών φτάνουν στα σύνορά τους.

Από την άλλη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν περιορίστηκε μόνο στο νέο σύμφωνο ως μέσο διαχείρισης της μετανάστευσης. Μέσα και από πρωτοβουλίες των κρατών μελών που επηρεάζονται άμεσα, την Ισπανία και την Ιταλία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύναψε νέες ξεχωριστές συμφωνίες με τις χώρες της Βόρειας Αφρικής, Μαυριτανία, Τυνησία, Λιβύη και Αίγυπτο, με σκοπό την ανακοπή των μεταναστευτικών ροών μέσω της Μεσογείου στα νότια παράλια της Ευρώπης. Οι συμφωνίες αυτές περιλαμβάνουν δάνεια και επενδύσεις δισεκατομμυρίων προς τις συγκεκριμένες χώρες σε διάφορους τομείς της οικονομίας, με αντάλλαγμα μεταξύ άλλων και την συνεργασία των

χωρών αυτών για την συγκράτηση των μεταναστών στις δικές τους ακτές. Με τον τρόπο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φιλοδοξεί ουσιαστικά να μετατοπίσει την διαχείριση των μεταναστευτικών ροών από τις ακτές της Ευρώπης στις απέναντι ακτές της Βόρειας Αφρικής.

Ο σχεδιασμός λοιπόν της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης οδηγεί στον αναβαθμισμένο ρόλο της, όχι μόνο στο εσωτερικό της Ένωσης, αλλά και στις σχέσεις της με τις χώρες που βρίσκονται γύρω της. Και αποτελεί ο σχεδιασμός αυτός μια χρυσή ευκαιρία για ακόμη περαιτέρω ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνοχής. Η δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου είναι το πρώτο βήμα. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο μπορεί και πρέπει να αποτελέσει μια πανευρωπαϊκή υπηρεσία, ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση όχι απλά να καθορίζει κοινές πολιτικές, τις οποίες να εφαρμόζουν τα κράτη μέλη, αλλά να εφαρμόζει η ίδια τις πολιτικές αυτές, στην πρώτη γραμμή, μέσω μιας Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας. Αντίστοιχο ρόλο θα μπορούσε να αναλάβει και ο Frontex, αποτελώντας την κύρια δύναμη φύλαξης των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης, και ως παραπονιούνται κάποιοι ότι τα κράτη μέλη παραχωρούν εθνική κυριαρχία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρόμοια, πρέπει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δραστηριοποιηθεί ακόμη περισσότερο σε θέματα συνεργασίας με τρίτες χώρες. Και οι σχετικές συμφωνίες πρέπει να αποτελέσουν τμήμα μιας ευρύτερης, ολοκληρωμένης και κοινής εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης. Με όχημα την αντιμετώπιση της δικής της μεταναστευτικής κρίσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να αποκτήσει ολοένα και πιο ενεργό ρόλο στην διεθνή διπλωματική σκηνή. Ο μοναδικός τρόπος να αντιμετωπιστεί πραγματικά και στη ρίζα της η μεταναστευτική κρίση, είναι ο τερματισμός των πολέμων και των συγκρούσεων και η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αποκτήσει ενεργό ρόλο στην διαδικασία επίλυσης τέτοιων διαφορών, έχοντας φυσικά μια κοινή θέση και μια κοινή εξωτερική πολιτική.

Το σημαντικότερο όμως είναι πως η διαχείριση των μεταναστευτικών ροών δίνει μια μοναδική ευκαιρία στα κράτη μέλη να αποδείξουν έμπρακτα και διαρκώς ότι είναι σε θέση και επιθυμούν να λύνουν το ένα τα προβλήματα του άλλου. Μπορεί η μεταναστευτική κρίση να επηρεάζει όλα τα κράτη μέλη, όμως είναι οι χώρες της πρώτης γραμμής που αντιμετωπίζουν πολύ πιο έντονα το πρόβλημα

και καλούνται να διαχειριστούν άμεσα τις μεταναστευτικές ροές. Και το νέο σύμφωνο τους αναθέτει ακόμη μεγαλύτερες ευθύνες, αφού η πρώτη χώρα εισόδου θα έχει και την ευθύνη για τους αιτούντες άσυλο, που εισέρχονται σε εκείνη, ακόμη και αν αυτοί μετακινηθούν σε κάποια άλλη χώρα στο εσωτερικό της Ένωσης. Η έμπρακτη αυτή αλληλεγγύη πρέπει να είναι ουσιαστική και να πάρει την μορφή ενός μηχανισμού ανακατανομής και μεταφοράς των αιτούντων άσυλο σε όλα τα κράτη μέλη, στη βάση αντικειμενικών οικονομικών και πληθυσμιακών κριτηρίων. Τώρα που τα κράτη μέλη καλούνται να στηρίξουν το ένα το άλλο είναι η ώρα να το κάνουν με τον πιο ουσιαστικό και emphaticό τρόπο.

Η μεταναστευτική κρίση, όπως όλες οι κρίσεις, αποτελεί και μια ευκαιρία για την Ευρωπαϊκή Ένωση να κάνει σημαντικά βήματα προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, η οποία πρέπει να αποτελεί τον στόχο όλων των κρατών μελών και όλων των Ευρωπαίων πολιτών.

*Ο ΟΠΕΚ δημιουργήθηκε το 1997 στη Λευκωσία με πρωτοβουλία του Γιάννου Κρανιδιώτη. Με δημόσιες εκδηλώσεις, με ανοικτό διάλογο, με δημόσιες παρεμβάσεις, με εκδόσεις βιβλίων επιδιώκει την προώθηση της κριτικής σκέψης και της ορθολογικής ανάλυσης ως του κατ' εξοχή τρόπου επίλυσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η κοινωνία μας. Ο ΟΠΕΚ επιδιώκει την ανάπτυξη του διαλόγου γύρω από τα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής, της ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας, των διαφόρων πτυχών της ευρωπαϊκής ενοποίησης, του εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης, της φιλελευθεροποίησης της οικονομίας, της παιδείας μέσα στο νέο περιβάλλον, των νέων τεχνολογιών, της οικολογίας. Κατά κύριο λόγο δραστηριοποιείται στο επίπεδο της κοινωνίας των πολιτών καθιερώνοντας ένα ανοικτό, διαφανή και πολυφωνικό διάλογο.

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

*του Τάσου Γιασεμίδη, KPMG Limited**

Το τελευταίο διάστημα, σχεδόν όλη η Ευρώπη είναι αντιμέτωπη με ένα τεράστιο κύμα διαμαρτυρίας προερχόμενο από τους αγρότες και τον πρωτογενή τομέα. Οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν και εξακολουθούν να εφαρμόζονται για μείωση του πληθωρισμού, επηρέασαν αρνητικά το διαθέσιμο εισόδημα των αγροτών καθώς οι δαπάνες για παραγωγή προϊόντων αυξήθηκαν και παράλληλα τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα πολλαπλασιάστηκαν.

Οι αυξήσεις στα προϊόντα ενέργειας, απόρροια των αποφάσεων της Ευρώπης σχετικά με την επέμβαση της Ρωσίας στην Ουκρανία, αύξησαν σημαντικά το κόστος παραγωγής για τους αγρότες, δημιουργώντας σε πολλούς προβλήματα βιωσιμότητας.

Οι λόγοι διαμαρτυρίας των αγροτών

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, μια δέσμη πρωτοβουλιών πολιτικής, με στόχο τεθεί η ΕΕ σε τροχιά προς την πράσινη μετάβαση, με απώτερο στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, βρίσκει αντίθετους τους Ευρωπαίους αγρότες οι οποίοι διαμαρτύρονται έντονα για την εφαρμογή της «Πράσινης Συμφωνίας»

Το αγροτικό κίνημα διαμαρτύρεται για την πολυπλοκότητα των ευρωπαϊκών πολιτικών (αλληλένδετες πρωτοβουλίες που καλύπτουν το κλίμα, το περιβάλλον, την ενέργεια, τις μεταφορές, τη βιομηχανία, τη γεωργία και τη βιώσιμη χρηματοδότηση), ενώ παράλληλα σημειώνει τις πολλές ασάφειες που υπάρχουν, τη συσσώρευση κανονιστικών διατάξεων και την υιοθέτηση της λεγόμενης πράσινης φορολογίας, κάτι που θα περιορίσει ακόμη περισσότερο το καθαρό τους κέρδος. Παράλληλα, κάποιες ευρωπαϊκές χώρες προχώρησαν σε ακύρωση συγκεκριμένων φοροελαφρύνσεων προκαλώντας περαιτέρω αντιδράσεις.

Επιπλέον, το μέτρο της αγρανάπαυσης (πολιτικές που δεν επιτρέπουν την καλλιέργεια ποσοστού της γεωργικής γης για τη διαφύλαξη του εδάφους και του περιβάλλοντος -θεωρείται ότι το έδαφος επιβαρύνεται με την προσθήκη λιπασμάτων και άλλων παρόμοιων συστατικών για την ενίσχυση των καλλιεργειών), προκαλεί επίσης αντιδράσεις.

Το θέμα του εξωτερικού ανταγωνισμού προκαλεί επίσης τριβές. Η ΕΕ, σε μια προσπάθεια να βοηθήσει την Ουκρανία, έχει μειώσει, και σε κάποιες περιπτώσεις έχει αφαιρέσει στην ολότητά τους συγκεκριμένους δασμούς και άλλες επιβαρύνσεις που αφορούν στην εισαγωγή ουκρανικών προϊόντων (τα οποία, ενδεχομένως, να μην πληρούν τις οδηγίες της ΕΕ), δημιουργώντας αθέμιτο ανταγωνισμό με τους Ευρωπαίους αγρότες.

Παρόμοια είναι και η αντίδραση που δημιουργείται και από τις συζητήσεις της ΕΕ με τις χώρες της Mercosur για την παραχώρηση διευκολύνσεων στις εισαγωγές προϊόντων με τα πιο ανταγωνιστικά να είναι η ζάχαρη, τα σιτηρά και το κρέας.

Πλέον, για τους Ευρωπαίους αγρότες, ο ανταγωνισμός αυξάνεται και το διαθέσιμο εισόδημά τους μειώνεται τόσο στη μειωμένη τελική τιμή, αλλά και στα αυξημένα κόστη. Όλα αυτά είναι απόρροια των αυξήσεων στην τιμή του ενεργειακού κόστους και της επιπλέον εργασίας που απαιτείται για την παραγωγή προϊόντων σύμφωνα με τα αυστηρά ευρωπαϊκά πρότυπα.

Επίσης, η μεγάλη διαφορά στην τιμή διάθεσης των προϊόντων του παραγωγού στους χονδρεμπόρους και στην τιμή που καλείται να καταβάλλει ο καταναλωτής, είναι ένα τεράστιο ζήτημα το οποίο επιτάσσει τη βελτίωση των δυναμικών της αγοράς.

Οι οικολογικές καταστροφές λόγω της κλιματικής αλλαγής, περιορίζουν σημαντικά την παραγωγή,

δημιουργώντας την ανάγκη για κρατική στήριξη. Φυσικά, τα προγράμματα στήριξης πρέπει να υιοθετούνται με προσοχή και στοχευμένα.

Οι προοπτικές της Κύπρου

Με την είσοδο της Κύπρου στην Ενιαία Αγορά, η εισαγωγή γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων αυξήθηκε, διότι το κόστος εισαγωγής ήταν φθηνότερο από το κόστος παραγωγής.

Παρά τα προβλήματα που παρουσιάζει η παραγωγή προϊόντων στην Κύπρο, που είναι παρόμοια με την υπόλοιπη ΕΕ, υπάρχουν σημαντικές προοπτικές για τους τομείς της γεωργίας και κτηνοτροφίας εφόσον σημαντικά προϊόντα που παράγονται στη χώρα μας, όπως το κρασί, το λάδι, οι πατάτες και το χαλλούμι, αναγνωρίζονται διεθνώς για την ποιότητά τους.

Αυτό που χρειάζεται είναι η πιο συστηματική παρακολούθηση των αναγκών στα προϊόντα που παράγονται τόσο στη χώρα μας όσο και στο εξωτερικό και ο καθορισμός μιας ευέλικτης στρατηγικής με συνεχή παρακολούθηση.

Συγκεκριμένα μέτρα μπορούν να ληφθούν ώστε οι συγκεκριμένοι τομείς να ενισχυθούν, όπως είναι η παροχή κινήτρων για σύμπληξη γεωργικών μονάδων, για να γίνει δυνατός ο εκσυγχρονισμός της καλλιέργειας και η προώθηση νέων οικονομικά βιώσιμων παραγωγών εξαγωγικού χαρακτήρα. Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης πρέπει να υπάρξει καλύτερος συντονισμός της γεωργικής παραγωγής και επικέντρωση σε στρατηγικά προϊόντα, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος παραγωγής. Σε αυτό το πλαίσιο θα γίνει δυνατή και η εφαρμογή της τεχνολογίας σε συλλογική βάση, π.χ. η κοινή διαχείριση μηχανημάτων. Πρέπει, επίσης, να παραχωρηθούν επιταχυνόμενες αποσβέσεις για συγκεκριμένες επενδύσεις, ενώ θα καταστεί δυνατή η άντληση περισσότερων κεφαλαίων από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία.

Μια ιδέα που φαίνεται να προωθείται το τελευταίο διάστημα είναι αυτή του γεωργικού τουρισμού, δηλαδή οι επισκέπτες θα μένουν στις φάρμες (θα είναι ειδικά διαμορφωμένες για να παρέχουν τις ανάλογες υπηρεσίες), ώστε να ζουν από κοντά και να συμμετέχουν στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εργασίες. Επιπλέον, θα πρέπει να προωθηθούν πρωτοβουλίες που αφορούν την ανάπτυξη συστημάτων άρδευσης και δημιουργία σύγχρονων κτηνοτροφικών μονάδων, σφαγείων και βιοτεχνιών επεξεργασίας προϊόντων, την εφαρμογή τεχνολογίας σε συλλογική βάση, τη στενότερη συνεργασία και σύμπραξη σε θέματα τεχνολογίας και έρευνας με άλλες χώρες.

Η ενασχόληση με τον πρωτογενή τομέα έχει τη δική της χάρη από αρχαιότατων χρόνων. Δυστυχώς, όμως, η επαγγελματική ενασχόληση όσο περνούν τα χρόνια γίνεται δυσκολότερη και καλείται η πολιτεία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο να στηρίξει τον τομέα.

*Η KPMG δραστηριοποιείται στην Κύπρο από το 1948 και σήμερα απασχολεί περισσότερους από 850 επαγγελματίες σε 6 γραφεία σε όλο το νησί. Αποτελεί μέλος του οργανισμού KPMG International Limited, ενός παγκόσμιου δικτύου ανεξάρτητων εταιρειών παροχής ελεγκτικών, φορολογικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών. Η KPMG δραστηριοποιείται σε 143 χώρες και περιοχές, εργοδοτώντας περίπου 273,000 επαγγελματίες σε εταιρείες-μέλη παγκοσμίως. Οι πελάτες επιλέγουν την KPMG για την παροχή υψηλής ποιότητας επαγγελματικών υπηρεσιών, που βασίζεται στην πολύχρονη πείρα, την εξειδίκευση και τη βαθιά γνώση της τοπικής αγοράς.

Ο ΝΕΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ Η ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΟ GDPR

του Μιχάλη Τσικούρη, PwCIL*

Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679) (ΓΚΠΔ), ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή στις 25 Μαΐου 2018, αποτελεί ένα από τα ισχυρότερα νομικά πλαίσια για την προστασία προσωπικών δεδομένων παγκοσμίως. Οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις που λάμβαναν χώρα κατά το στάδιο της υιοθέτησής του, συνέβαλαν στην συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας να διασφαλιστεί η τεχνολογική ουδετερότητα (technological neutrality). Πράγματι, οποιαδήποτε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, δηλαδή ανεξαρτήτως της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του.

Ως εκ τούτου, ο ΓΚΠΔ εφαρμόζεται και στη χρήση των αναφυόμενων μοντέλων τεχνητής νοημοσύνης (TN) τα οποία επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα, είτε στα στάδια εκπαίδευσής (των μοντέλων TN), είτε κατά την εφαρμογή και χρήση τους, περιλαμβανομένης της εισαγωγής ή/και εξαγωγής προσωπικών δεδομένων προς και από το μοντέλο/εφαρμογή TN.

Ο νέος Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη

Μετά την κυκλοφορία της εφαρμογής ChatGPT της OpenAI τον Νοέμβριο του 2022 και τον ανταγωνισμό που ακολούθησε ανάμεσα στους επιφανείς τεχνολογικούς κολοσσούς για την ικανοποίηση των νέων απαιτήσεων της αγοράς TN, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε στις 13 Μαρτίου 2024 τον νέο κανονισμό για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την TN (Κανονισμός TN).

Το κυριότερο χαρακτηριστικό του νέου Κανονισμού TN είναι ότι ακολουθεί μια αναλογική

προσέγγιση βάσει κινδύνου (risk-based approach). Κατά συνέπεια, ο νέος Κανονισμός TN διαχωρίζει κυρίως μεταξύ των απαγορευμένων πρακτικών TN (π.χ. συστήματα ταξινόμησης πολιτών με βάση την κοινωνική τους συμπεριφορά), και συστημάτων TN υψηλού κινδύνου τα οποία θα επιτρέπονται αφού συμμορφωθούν με ορισμένες υποχρεώσεις ως προς τα θεμελιώδη δικαιώματα φυσικών προσώπων. Αναμένεται ότι ο Κανονισμός θα λάβει την τελική έγκριση από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) μέσα στον Απρίλη του 2024, με κάποιες από τις πρόνοιές του να τίθενται σε ισχύ σε μόλις έξι μήνες από την ημερομηνία εφαρμογής του.

Σύμφωνα με τον νέο Κανονισμό TN, οι δύο πρώτες κατηγορίες οργανισμών που επηρεάζονται, είναι οι πάροχοι συστημάτων TN οι οποίοι διαθέτουν τα συστήματα TN στην αγορά της ΕΕ, ανεξάρτητα από το αν είναι ή όχι εγκατεστημένοι εντός της ΕΕ, και οι χρήστες συστημάτων TN οι οποίοι βρίσκονται εντός της ΕΕ. Παρόλα αυτά, το πεδίο εφαρμογής αποδεικνύεται αρκετά ευρύ όταν εξεταστεί η τρίτη κατηγορία, σύμφωνα με την οποία επηρεάζονται πάροχοι και χρήστες συστημάτων TN οι οποίοι βρίσκονται σε τρίτη χώρα, στις περιπτώσεις όπου τα στοιχεία εξόδου που παράγει το σύστημα TN χρησιμοποιούνται στην ΕΕ.

Αλληλεπίδραση μεταξύ του ΓΚΠΔ και του νέου Κανονισμού για την TN

Ο νέος Κανονισμός TN εισαγάγει, μεταξύ άλλων, νέους ρόλους, και υποχρεώσεις που σε πολλές περιπτώσεις είναι εννοιολογικά παρόμοιοι με αντίστοιχους όρους του ΓΚΠΔ.

Από τη μία, το γεγονός αυτό δίνει την δυνατότητα στους οργανισμούς οι οποίοι ανέπτυξαν

πρακτικές για την συμμόρφωσή τους με τον ΓΚΠΔ, να αξιοποιήσουν τις υπάρχουσες πρακτικές τους για να συμμορφωθούν και με τον νέο Κανονισμό ΤΝ, ενώ από την άλλη, η παράλληλη μελέτη των δύο κανονισμών, ήδη εγείρει σημαντικά ερωτήματα αναφορικά με την αλληλεπίδραση των προνοιών τους στην πράξη. Παρόλο που οι αιτιολογικές σκέψεις του νέου Κανονισμού ΤΝ σπεύδουν να αποσαφηνίσουν ότι ο Κανονισμός, αφενός δεν θίγει και αφετέρου συμπληρώνει τον ΓΚΠΔ, απομένει να διευκρινιστεί στην πράξη η αλληλεπίδραση των δύο κανονισμών.

Εφαρμογή του νέου Κανονισμού ΤΝ στην Κύπρο

Η ευρεία εφαρμογή του νέου Κανονισμού ΤΝ στην Κύπρο προμηνύεται όχι μόνο από την πρόσφατη συζήτηση για το ενδεχόμενο δημιουργίας εποπτικού φορέα ΤΝ στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, αλλά και από τα εξής: πρώτο, την πληθώρα επιχειρήσεων τεχνολογίας που αναδύονται ή έχουν ήδη εγκατασταθεί στην Κύπρο, και δεύτερο τον αυξανόμενο αριθμό οργανισμών οι οποίοι επικεντρώνονται στην αυτοματοποίηση των καθημερινών τους διαδικασιών (71%, Έρευνα PwC για τους CEOs, Κύπρος 2023) και την υιοθέτηση προηγμένων τεχνολογιών, όπως εφαρμογών ΤΝ.

Λαμβάνοντας υπόψη την επικείμενη επικύρωση του Κανονισμού ΤΝ από το Συμβούλιο της ΕΕ, τόσο οι οργανισμοί ανάπτυξης τεχνολογίας, όσο και οι οργανισμοί που υιοθετούν λύσεις ΤΝ, θα χρειαστεί σύντομα να προγραμματίσουν την λήψη περαιτέρω μέτρων συμμόρφωσης δυνάμει του νέου Κανονισμού ΤΝ, πέραν των ισχύουσων προνοιών του ΓΚΠΔ.

*Ο Μιχάλης Τσικούρης είναι δικηγόρος, συνétairos στην δικηγορική εταιρεία Σ.Α Ευαγγέλου & ΣΙΑ Δ.Ε.Π.Ε., η οποία είναι εταιρεία μέλος της PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) και μέλος του δικτύου φορολογικών και νομικών υπηρεσιών της PwC. Έχει αποκτήσει πτυχίο LL.B (Hons) από το Πανεπιστήμιο του Μπρίστολ, Ηνωμένο Βασίλειο και LL.M. (Master of Corporate and Commercial Law) από το London School of Economics and Political Science (LSE) - University of London. Ειδικεύεται στο Εταιρικό και Εμπορικό Δίκαιο με ιδιαίτερη έμφαση στις (Διασυννοριακές) Συγχωνεύσεις και Αναδιοργανώσεις, καθώς και στη Προστασία Προσωπικών Δεδομένων.

OPEN DATA ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΕ

*των Παναγιώτη Γεωργίου & Στέφανου Κυπριανού**

Πότε ήταν η τελευταία φορά που αισθάνθηκες απογοήτευση με το πώς λειτουργεί η πόλη σου; Για εμάς, και αναμφίβολα για πολλούς από τους συμπολίτες μας αυτό πρέπει να ήταν όταν κολλούσαν στην κίνηση (κλισέ ναι).

Πρόσφατα είδαμε την υλοποίηση έξυπνων φαναριών στη Λεμεσό που στόχευαν στην ανακούφιση από αυτό το πρόβλημα. Πράγματι, η Λευκωσία και η Λεμεσός θα έχουν σύντομα τουλάχιστον 125 έξυπνα φανάρια, μέρος του νέου συστήματος Ελέγχου Αστικής Κυκλοφορίας του νησιού. Σε κλασικό κυπριακό στιλ, το έργο έχει αντιμετωπίσει καθυστερήσεις και τα γεγονότα επί του εδάφους μιλούν από μόνα τους με ζωντανό παράδειγμα τον κυκλικό κόμβο της Αγίας Φύλας στη Λεμεσό. Έτσι, προτείνουμε την ανάθεση της επίλυσης του προβλήματος σε όλους τους ενδιαφερόμενους με την δημοσίευση των δεδομένων του προβλήματος. Συγκεκριμένα, να δημοσιευτούν σε πραγματικό χρόνο δεδομένα (data) για παραμέτρους όπως την κίνηση στους δρόμους, την ατμοσφαιρική ρύπανση, την διαθεσιμότητα χώρων στάθμευσης ακόμα και την ανίχνευση πυρκαγιών, προς προβολή και χρήση από όλους. Ουσιαστικά, προτείνουμε την αποτελεσματική εφαρμογή των Open Data ως λύση σε αστικές προκλήσεις.

Τα Open Data αναφέρονται στη διαδικασία ανταλλαγής, διαχείρισης, και ενσωμάτωσης δεδομένων ανάμεσα σε πολλαπλούς φορείς με σκοπό την πιο αποτελεσματική ρύθμιση και την επίτευξη ενός κοινού στόχου. Με την κοινοποίηση δεδομένων από πληθώρα πηγών, επιτρέπεται η καλύτερη κατανόηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πόλεις και την κοινοποίηση βέλτιστων πρακτικών και τεχνολογιών. Παρέχουν επίσης την ευκαιρία να αξιοποιηθούν οι συλλογικές δεξιότητες, γνώσεις, και πόροι πολλαπλών οργανισμών ή ατόμων για να αντιμετωπιστεί καλύτερα ένα συγκεκριμένο θέμα ή πρόκληση με πιο αποδοτικό τρόπο (λιγότερη

ταχύτητα και κόστος).

Παραδείγματα από το παγκόσμιο

Πραγματικά παραδείγματα αποδεικνύουν πώς αυτή η αλλαγή προσέγγισης αποδεικνύεται μόνο ωφέλιμη για τους καταναλωτές. Το 2009, η απόκτηση δεδομένων για τα δρομολόγια λεωφορείων της Νέας Υόρκης ήταν χρονοβόρα και περιλάμβανε την αίτηση ενός CD από τα αρχεία. Από το 2010, η NYC Transit δημοσιεύει δεδομένα online, δημιουργώντας και ενισχύοντας μια κοινότητα προγραμματιστών που δημιούργησαν εφαρμογές και βελτίωσαν τη διαχείριση δεδομένων μέσα στον οργανισμό.

Μια κυβερνητική πολιτική που καθιερώνει τα Ανοικτά Δεδομένα ισχύει και στο Ηνωμένο Βασίλειο για περισσότερο από μια δεκαετία τώρα. Το 2010 η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου δημιούργησε την Open Government License, και οι δημόσιες αρχές μπορούν τώρα να επιλέξουν να δημοσιεύσουν το υλικό τους με Crown Copyright υπό αυτή την άδεια. Το υλικό που σημειώνεται με αυτόν τον τρόπο είναι διαθέσιμο υπό μια ελεύθερη άδεια χωρίς περιορισμούς πέρα από την απόδοση του copyright, διευκρινίζοντας ότι πρόκειται για κυβερνητικά δεδομένα.

Παραδείγματα αρχών που έχουν την άδεια να δημοσιεύσουν τα δεδομένα τους περιλαμβάνουν το Met Office, το Transport Direct και το Environment Office. Αυτό δίνει τη δυνατότητα σε τρίτους, κυρίως προγραμματιστές να χρησιμοποιήσουν αυτά τα δεδομένα στις δικές τους εφαρμογές, δημιουργώντας αξία για τους καταναλωτές μέσω τρίτων εφαρμογών, διατηρώντας παράλληλα το copyright του Crown.

Η Κύπρος μας

Ένας αυξανόμενος αριθμός νέων σημείων

συλλογής δεδομένων εγκαθίσταται στις πόλεις μας, όπως smart city sensors, κάμερες επιβολής των κανόνων κυκλοφορίας, ανιχνευτές πυρκαγιάς κλπ. Εκτός από τα αυξημένα έσοδα για παραβάσεις ταχύτητας, αυτές οι συσκευές Internet of Things (IoT) που εγκαθίστανται σε όλες τις πόλεις μας μπορούν επίσης να παρέχουν πολύτιμα δεδομένα σε πραγματικό χρόνο για διάφορες παραμέτρους που μπορεί να είναι πολύτιμα για την επίλυση των προαναφερθεισών αστικών προκλήσεων.

Η Κύπρος βλέπει ένα ακμάζον οικοσύστημα νέων startups στον τομέα του gaming, της τεχνητής νοημοσύνης, και του fintech, καθιστώντας το νησί κέντρο για σπουδαία μυαλά σε αυτούς τους τομείς. Εάν όμως δίνονταν απαραίτητα φορολογικά κίνητρα και ενίσχυση σε startups τα οποία ειδικεύονται στην ανάπτυξη συσκευών/εφαρμογών σχετικών με τα θέματα των πόλεων θα μπορούσαν με τα ανάλογα data να αναλάβουν τα καθήκοντα επίλυσης των προβλημάτων των πόλεων.

Για να είμαστε όμως σαφείς, οι λύσεις λογισμικού δεν είναι πανάκεια. Ωστόσο, αποτελούν ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση και παρέχουν τα μέσα για βαθύτερη κατανόηση των αστικών μας προκλήσεων. Στην περίπτωση της Νέας Υόρκης, οι εφαρμογές που δημιουργήθηκαν από την κοινωνία, έδωσαν την δυνατότητα στις Αρχές να διακρίνουν chokehold points όπου το σύστημα κολλούσε και τους επέτρεψε να καταλάβουν το πρόβλημα για να το λύσουν με τον απαραίτητο πολιτικό ή πρακτικό τρόπο.

Ο ρόλος της ΕΕ

Η ΕΕ μπορεί να παίξει καίριο ρόλο στην υλοποίηση πολιτικών Open Data, τόσο ως facilitator, παρέχοντας τεχνική καθοδήγηση όσο και προστατεύοντας τις αρχές ιδιωτικότητας και προστασίας δεδομένων.

Η ιδέα των Ανοικτών Δεδομένων δεν είναι νέα στο νομικό πλαίσιο της ΕΕ. Βάσει της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 (η Οδηγία για τα Ανοικτά Δεδομένα), η ΕΕ θέτει ήδη ένα στιβαρό πλαίσιο για τη διακυβέρνηση ανοικτών δεδομένων, τονίζοντας την τυποποίηση και τα ρυθμιστικά μέτρα. Απαιτεί ενιαία πρότυπα για τη συλλογή, κοινοποίηση, και χρήση δεδομένων, εξασφαλίζοντας τη διαλειτουργικότητα διασυνοριακά. Στην ουσία διευκολύνει τη δημοσίευση δυναμικών δεδομένων και τη χρήση APIs και περιορίζει τις εξαιρέσεις που επί του παρόντος επιτρέπουν στις δημόσιες αρχές να χρεώνουν περισσότερο από τα περιθωριακά κόστη διάδοσης για την επαναχρησιμοποίηση

των δεδομένων τους. Η Οδηγία ισχύει και για δεδομένα τα οποία οι επιχειρήσεις καθιστούν διαθέσιμα για επαναχρησιμοποίηση.

Η Οδηγία έχει ενσωματωθεί στο Κυπριακό δίκαιο το 2021 σύμφωνα με τον περί των Ανοικτών Δεδομένων, της Περαιτέρω Χρήσης Εγγράφων και Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2021.

Αρκετά δεδομένα δημοσιεύονται από το data.gov.cy συνέπεια της Ευρωπαϊκής Οδηγίας, ωστόσο υπολείπονται τα δεδομένα πραγματικού χρόνου που μπορούν να προκύψουν από τις συσκευές Internet of Things που εγκαθίστανται στις πόλεις μας.

Πέρα από τη νομοθετική ρύθμιση, η ΕΕ μπορεί επίσης να παρέχει οικονομική υποστήριξη σε δήμους και τοπικές αρχές που αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες Open Data. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει χρηματοδότηση για την εγκατάσταση συσκευών IoT και την ανάπτυξη υποδομής κοινοποίησης δεδομένων. Υποστηρίζοντας τους δήμους, ιδιαίτερα εκείνους με περιορισμένους πόρους, η ΕΕ μπορεί να διασφαλίσει ότι τα οφέλη των ανοικτών δεδομένων είναι προσβάσιμα σε όλους.

Τέλος, η ΕΕ μπορεί να διαδραματίσει ρόλο στην προώθηση ενός οικοσυστήματος μέσα από φόρα και διαγωνισμού, που να ενθαρρύνει την καινοτομία και τη συνεργασία γύρω από τα ανοικτά δεδομένα. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει την υποστήριξη startups και εταιρειών που αναπτύσσουν λύσεις σε αστικούς ιστούς, διευκολύνοντας τις συνεργασίες μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα (B2G) την οποία η κοινωνία των startups αντιμετωπίζει με αρνητικό πρόσημο σε αρκετά κράτη μέλη.

Κλείνοντας, αν θέλουμε πραγματικά να λύσουμε τα προβλήματα που βασανίζουν τους αστικούς ιστούς πρέπει να σκεφτούμε έξυπνα. Πρέπει να αξιοποιηθούν οι λύσεις που ισοζυγίζουν την πιθανότητα επιτυχίας με το κόστος εφαρμογής. Στην προκειμένη περίπτωση, εφόσον οι συσκευές υπάρχουν και πολλαπλασιάζονται, αποτελεί αρκετά cost effective τρόπο να δοθούν αυτά τα δεδομένα στους προγραμματιστές που ήδη έχουμε στην Κύπρο. Μερικές φορές η λύση μπορεί να βρίσκεται, κυριολεκτικά, κάτω από την μύτη μας (στο smartphone μας).

*Ο Παναγιώτης Γεωργίου είναι απόφοιτος Νομικής από το Πανεπιστήμιο του Nottingham. Είναι συν-ιδρυτής του ΜΚΟ APLA και Αντιπρόεδρος του ΔΣ του από το 2021. Μαζί με το APLA ασχολείται ενεργά με την προώθηση της Ενεργούς Συμμετοχικότητας και της Ψηφιακής Δημοκρατίας, με αποκορύφωμα την βράβευση τους στο Digital Democracy Hackathon 2022 με το βραβείο Social Impact. Στα πλαίσια των δράσεων του APLA είναι co-host του Podcast Step-Forward και του APLA talks.

*Ο Στέφανος είναι Δικηγόρος στο δικηγορικό γραφείο Σ.Α. Ευαγγέλου & ΣΙΑ, το νομικό τμήμα του οίκου PwC στην Κύπρο. Είναι συν-ιδρυτής του ΜΚΟ APLA και Πρόεδρος του ΔΣ του οργανισμού από το 2021. Μέσω του APLA αλλά και ως μέλος του ΔΣ του Οχγγοπο ασχολήθηκε με την προώθηση του κατανοητού προς τους νέους, δημόσιου διαλόγου. Μέσα από podcast series όπως το "StepForward Πρόεδρε" προώθησε τις θέσεις των υποψηφίων Προέδρων. Μέσα την ενασχόληση του στους πύο πάνω οργανισμούς, δρά ενεργά για την προώθηση της ψηφιακής δημοκρατίας. Στον διαγωνισμό Digital Democracy Hackathon 2022, η ομάδα APLA βραβεύτηκε με το βραβείο Social Impact λόγω της δημιουργίας της πλατφόρμας ψηφιακής δημοκρατίας AGORA

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ: ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΩΝ

του Βασίλη Κουλιάρη*

Διάχυτος είναι ο προβληματισμός για την επιτυχία του νέου Συστήματος Αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων (ΔΥ) και ειδικότερα για τον τρόπο δρομολόγησής του στη Δημόσια Υπηρεσία (Δ/Υ) της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ), ο οποίος δεν ήταν ο ενδεδειγμένος. Η έναρξη εφαρμογής του και η μεγάλη αναστάτωση που προκαλεί στην εύρυθμη λειτουργία του δημόσιου τομέα, ήδη δρομολογεί εξελίξεις. Αποτέλεσε δε κεντρικό θέμα συζήτησης σε συνεδριάσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

Σε ένα παρεμφερές επίπεδο ανάλυσης, περισσότεροι από 400 εκατομμύρια Ευρωπαίοι πολίτες έχουν δικαίωμα να προσέλθουν στις κάλπες, στις επικείμενες Ευρωεκλογές του Ιουνίου 2024. Εν μέσω δε συγκρούσεων στη Μέση Ανατολή (Γάζα) και στον Καύκασο (Ουκρανία), οικονομικών αναταραχών, μεταναστευτικών ροών, ζητημάτων κλιματικής αλλαγής και φυσικών καταστροφών, ενεργειακής και επισιτιστικής ασφάλειας αλλά και δυνάμει πυρηνικού ολοκαυτώματος.

Ευρωπαίοι τεχνοκράτες και κοινοτικοί θεσμοί

Οι συνιστώσες αυτές είναι κεντρικά ζητήματα της ευρωπαϊκής πολιτικής σκηνής, είτε στις Βρυξέλλες είτε σε άλλα κέντρα-πρωτεύουσες λήψης αποφάσεων. Τους πολιτικούς ιθύνοντες, σε κάθε αρχή/θεσμό εξουσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), στηρίζουν με κάθε δυνατό τρόπο Ευρωπαίοι τεχνοκράτες και άλλοι παράγοντες, περιλαμβανομένου επιστημονικά καταρτισμένου προσωπικού. Τόσο κεντρικά όσο και περιφερειακά, στα θεσμικά και λοιπά όργανα του ευρωπαϊκού υπερεθνικού οργανισμού. Αυτοί οι κοινοτικοί θεσμοί πλαισιώνονται από τις διοργανικές υπηρεσίες της Ένωσης, ήτοι την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού, την Ευρωπαϊκή Σχολή Διοίκησης, την Υπηρεσία Εκδόσεων και την Ομάδα Αντιμετώπισης

Έκτακτων Αναγκών Πληροφορικής, με σκοπό την εξυπηρέτηση και τη στήριξη του έργου των θεσμικών της οργάνων καθώς και άλλων αποκεντρωμένων οργανισμών του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

Επισημαίνονται οι διοργανικές υπηρεσίες της ΕΕ λόγω των εξειδικευμένων τους αρμοδιοτήτων, οι οποίες καλύπτουν τις βασικές απαιτήσεις οργάνωσης και λειτουργίας των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, όπως είναι η πρόσληψη, η κατάρτιση και η ανάπτυξη (αξιολόγηση) του προσωπικού, οι εκδόσεις και η πληροφορική. Συνεπώς, η Ευρωπαϊκή Ένωση, με θεμέλια τις Συνθήκες, τις νομοθετικές πράξεις (Κανονισμοί, Αποφάσεις, Οδηγίες, Συστάσεις, Γνώμες) και την ευρωπαϊκή νομολογία, αλλά και τους κανόνες και τις διαδικασίες της, στελεχώνεται από ευρωπαίους δημόσιους λειτουργούς/τεχνοκράτες, μια υπερεθνική «γραφειοκρατία των Βρυξελλών», όπως είναι ευρύτερα γνωστή. Υποστηρίζεται συναφώς από τις εν λόγω διοργανικές υπηρεσίες.

Ποιοτικές εκθέσεις αξιολόγησης και δυναμικής προαγωγής

Η παραγωγικότητα και οι ικανότητες των ευρωπαϊκών τεχνοκρατών υπόκεινται σε διάφορα επίπεδα και τρόπους εκτίμησης κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους, με τη μορφή ετήσιων ποιοτικών εκθέσεων αξιολόγησης και δυναμικής προαγωγής (Staff Regulations of Officials and the Conditions of Employment of Other Servants of the European Communities). Καταρχάς, μετά το πέρας μιας δοκιμαστικής περιόδου, διάρκειας συνήθως εννέα μηνών, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 15 μήνες και, ακολούθως, σε ετήσια βάση, για την αξιολόγηση της εξέλιξης της σταδιοδρομίας τους, στο τρίπτυχο της εν δυνάμει προαγωγής, υποβιβασμού ή ακόμα και απόλυσης. Κάθε έκθεση περιλαμβάνει ένα

κεντρικό συμπέρασμα, σχετικά με το εάν η απόδοση της εργασίας του/της υπαλλήλου ήταν ικανοποιητική, ενώ εάν το συμπέρασμα καταλήγει ότι η απόδοση του/της κατόχου εργασίας δεν ήταν ικανοποιητική, αυτό πρέπει να βασίζεται σε πραγματικά/αντικειμενικά στοιχεία (COMMISSION DECISION of 16.12.2013. Art. 2 §3).

Το σύστημα βασίζεται σε ένα αυστηρά αξιολογικό πλαίσιο, με κεντρικούς άξονες την κυκλική ανατροφοδότηση, η οποία περιλαμβάνει την αξιολόγηση της συμπεριφοράς ενός υπαλλήλου από διάφορες οπτικές γωνίες (υφισταμένους, συναδέλφους και προϊσταμένους). Περαιτέρω, με την υιοθέτηση ενός συστήματος που προσφέρει πολλαπλά κανάλια σταδιοδρομίας, βάσει μισθολογικών και άλλων κινήτρων, σε ένα ανταγωνιστικό μεν περιβάλλον, στη βάση δε αντικειμενικών κριτηρίων αξιολόγησης και παροχής ευκαιριών δια βίου επαγγελματικής εκπαίδευσης του προσωπικού της ΕΕ, σε κάθε βαθμίδα/κλίμακα και μορφή εργασίας.

Σύστημα αξιολόγησης στην Κύπρο

Επανερχόμενοι στα καθ' ημάς και αναφορικά με το νέο Σύστημα Αξιολόγησης, η συντριπτική πλειοψηφία των ΔΥ εκφράζει ήδη τη δυσαρέσκειά της με διάφορους τρόπους, ήτοι με την υποβολή ενστάσεων κατά της Υπηρεσιακής τους Έκθεσης για το έτος 2023, τη δημόσια ή σιωπηλή αμφισβήτηση της αξιοκρατίας του εγχειρήματος, την υπόνοια ευνοιοκρατίας από ορισμένους κύκλους, την απαρέσκεια προς τους θεσμούς.

Ωθούμενοι αρχικά από το γεγονός ότι δόθηκαν αντικανονιστικές οδηγίες στους αξιολογητές να βαθμολογούν μόνο εντός συγκεκριμένου πλαισίου βαθμολογίας (5-8), με αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός ΔΥ να λαμβάνουν μέτρια ή πολύ καλή βαθμολογία, η οποία μπορεί να μην ανταποκρίνεται απαραίτητα στην ποσότητα και την ποιότητα της εργασίας τους. Μια καταχρηστική πρακτική καθορισμού ανώτατου ορίου ή υποπλαισίου αξιολόγησης, η οποία δεν συμμορφώνεται με τους σχετικούς κανονισμούς της Δ/Υ, κυρίως δε «με τη μη απόδοση της ανώτατης βαθμολογίας (9-10) ή τον αυθαίρετο καθορισμό υποπλαισίου (5-8) εντός του πλαισίου αυτού», ήτοι της αριθμητικής κλίμακας βαθμολογίας από το ένα μέχρι το δέκα, όπως επισημαίνει ο Νομικός Σύμβουλος της ΑΣΔΥΚ κ. Δημοσθένης Στεφανίδης (30.1.2024).

Βασικά αίτια της εξελισσόμενης αποτυχίας του νέου Συστήματος Αξιολόγησης είναι η προχειρότητα εφαρμογής του, λόγω κυρίως της ετεροχρονισμένης εκπαίδευσης των αξιολογητών και της μη έγκαιρης προετοιμασίας και ενημέρωσης των αξιολογούμενων, για τη μετάβαση στο νέο Σύστημα. Περαιτέρω, η αξιολόγηση εντός συγκεκριμένου πλαισίου βαθμολογίας είχε ως αποτέλεσμα την κατά κόρον μέτρια βαθμολόγηση των ΔΥ. «Από την ισοπέδωση των εξαιρετων ξαφνικά περάσαμε στην ισοπέδωση των μέτριων», υπογραμμίζει συναφώς ο Πρόεδρος της ΑΣΔΥΚ δρ Γιώργος Χωραττάς (Δελτίο Τύπου ΑΣΔΥΚ, 21.2.2024).

Περαιτέρω, η εφαρμογή βασικών αρχών της διοίκησης αλλαγών είναι εκ των ων ουκ άνευ οιασδήποτε μεγάλης κλίμακας μεταρρύθμισης, η οποία στοχεύει, στον μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, στη βελτίωση της παραγωγικότητας των ΔΥ και της δημόσιας διοίκησης εν γένει. Εκτίμηση είναι ότι οι δρομολογούμενες μεταρρυθμιστικές προσπάθειες εφαρμόζονται στο πλαίσιο της «Νέας Δημόσιας Διοίκησης»¹.

Εν προκειμένω, δεν εφαρμόστηκε σταδιακά η αλλαγή, ούτε εφαρμόστηκαν επαρκώς συναφή εκπαιδευτικά προγράμματα για αξιολογητές και αξιολογούμενους, εξ ου και η πιθανολογούμενη αποτυχία του συστήματος εν τη γενέσει του.

Έτι περαιτέρω, η κατάταξη των ΔΥ σε δύο ιεραρχικά επίπεδα πραγματοποιήθηκε βάσει της κλίμακας που αυτοί βρίσκονταν κατά την εφαρμογή του νέου Συστήματος Αξιολόγησης, χωρίς να λαμβάνεται κατ' ανάγκη υπόψη η πραγματική γνώση και εμπειρία τους σε ζητήματα εποπτείας και διοίκησης ανθρώπινων πόρων. Αρκετοί αξιολογητές πιθανόν να μην έχουν ικανοποιητική εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού, περιλαμβανομένης της εξοικείωσης με συστήματα αξιολόγησης εν γένει. Άλλωστε, το διευθυντικό και μεσοδιευθυντικό προσωπικό της Δ/Υ ουδέποτε εργάστηκε σε παρεμφερές περιβάλλον αξιολόγησης, ούτε είχε αξιολογηθεί σε αντίστοιχες καταστάσεις, με αποτέλεσμα να μην κατέχει το ηθικό έρεισμα και την αποδοχή από το υφιστάμενο δημοσιοϋπαλληλικό προσωπικό, λόγω των προαναφερθέντων ελλείψεων και παθογενειών του νέου Συστήματος Αξιολόγησης.

¹ Σύμφωνα με την προσέγγιση της Νέας Δημόσιας Διοίκησης, το παραδοσιακό μοντέλο δημόσιας διοίκησης αναζητά πρακτικές λειτουργίες που θα οδηγήσουν στη σύνδεση με την αγορά, στην αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας, στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών με ταυτόχρονη μείωση του λειτουργικού κόστους και εξόδων και στη μέτρηση της παραγωγικότητας. Η προσέγγιση αυτή μπορεί μεν να συμβάλλει σε ριζικές αλλαγές στις αξίες ενός οργανισμού, εφόσον προέλθουν δε μέσα από την προσεκτική προσαρμογή και επανεξέταση των ήδη υφιστάμενων αξιών.

Οι κίνδυνοι που αναφύονται από την εφαρμογή του εν λόγω Συστήματος είναι να οδηγήσει στην υποβάθμιση, αντί στην αναβάθμιση της Δ/Υ, στη μετρίότητα αντί στην αριστεία. Συναφώς, η λειτουργικότητα της Δ/Υ δύναται να υποβαθμιστεί αντί να ενισχυθεί. Παράλληλα, η υποβολή ενστάσεων δύναται να εμποδίσει/καθυστερήσει την εφαρμογή ή/και αποδοχή του νέου Συστήματος Αξιολόγησης. Παράλληλα, οι δυσσαρεστημένοι ΔΥ δύναται να αναπροσαρμόσουν την παραγωγικότητά τους προς το μέτριο, βάσει της βαθμολογίας που έλαβαν, ιδιαίτερα δε εάν αυτή δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες τους ή/και της πιθανής τους αυτοαξιολόγησης.

Στην κριτική του εν λόγω συστήματος επισημαίνεται ότι η ποσοτική αξιολόγηση υπερτερεί της ποιοτικής, με αποτέλεσμα το σύστημα να αναπαράγει παρωχημένα συστήματα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και υπερβολική/τυφλή προσήλωση στην υποκειμενική (αριθμητική και συγκριτική κατάταξη), αντί στην αντικειμενική (βάσει παραγωγικότητας και έργων), αξιολόγηση των ΔΥ. Συνεπώς, μεγεθύνεται ο κίνδυνος παραγκωνισμού τού άξιου από τη μετρίότητα, με την έννοια της παραγωγής μέτρων αποτελεσμάτων τα οποία δεν θα ικανοποιούν απόλυτα.

Δοκιμαστική εφαρμογή και διεύρυνση βαθμολόγησης στη βάση αντικειμενικών κριτηρίων (SMART)

Στη συζήτηση που εξελίσσεται και στη βάση πάγιων θέσεων, με υπευθυνότητα και όχι λαϊκισμό, η ΑΣΔΥΚ προέβη σε δύο βασικές και εποικοδομητικές εισηγήσεις για την ορθότερη εφαρμογή του νέου Συστήματος Αξιολόγησης.

Αφενός, για την πιλοτική εφαρμογή του, για το 2023, ως προϋπόθεση της ορθότερης και πιθανότερης επιτυχίας του, σε βάθος χρόνου. Μέσω δηλαδή της δοκιμαστικής εφαρμογής, είτε σε περιορισμένη κλίμακα, με σκοπό να διαπιστωθεί η πληρότητά του, η δυνατότητα βελτίωσης και συμπλήρωσής του, είτε σε χρονική περίοδο, η οποία δεν θα ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο των στόχων της αλλαγής/μεταρρύθμισης. Αποσκοπώντας στην ανάπτυξη των ικανοτήτων και στη βελτίωση και την προαγωγή των πιο άξιων ΔΥ.

Αφετέρου, για την αναστροφή των λανθασμένων χειρισμών και αντικανονιστικών κατευθυντήριων οδηγιών που δόθηκαν στους αξιολογητές (π.χ. βαθμολόγηση μόνο σε συγκεκριμένο εύρος της κλίμακας 5-8), μη λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική απόδοση των ΔΥ και την

αποτελεσματικότητα της εργασίας τους. Η υποκειμενική και εν πολλοίς άδικη και αυθαίρετη βαθμολόγηση που έλαβε πλήθος αξιολογούμενων ΔΥ

δύναται να θεραπευθεί μέσω της αξιολόγησης της παραγωγικότητάς τους στο πλήρες εύρος της κλίμακας. Προσμετρώντας δε αντικειμενικά στοιχεία, βάσει της μεθόδου της Στοχοθεσίας, ήτοι της θέσπισης συγκεκριμένων, μετρήσιμων, εφικτών/αποδεκτών, σχετικών και χρονικά καθορισμένων στόχων (Specific-Measurable-Attainable/Acceptable-Relevant-Time-bound/framed – SMART), στο πλαίσιο των υφιστάμενων ή νέων σχεδίων υπηρεσίας της Δ/Υ.

Εν κατακλείδι, η στελέχωση της Δημόσιας Υπηρεσίας με προσωπικό το οποίο δυνητικά επιδεικνύει εξαιρετικές ή καθόλα εξαιρετικές δεξιότητες και ικανότητες, του οποίου η εργασία και η παραγωγικότητα υπερβαίνει, ει δυνατόν, σε μεγάλο βαθμό, τα αναμενόμενα επίπεδα στον τομέα της εργασίας του, θα πρέπει να είναι ο επιζητούμενος σκοπός. Ιδιαίτερα δε όταν η εργασία επιτελείται καθηκόντως ή με πέραν της αναμενόμενης αφοσίωση προς τους τιθέμενους υπηρεσιακούς στόχους, προς όφελος της ΚΔ και των θεσμών που την εκπροσωπούν.

Συνεπώς, η βαθμολόγηση συλλήβδην του προσωπικού της Δ/Υ μόνο σε συγκεκριμένο εύρος, ήτοι σε κλίμακα βαθμολογίας που αντιστοιχεί είτε σε πολύ ικανοποιητικό ή καλό βαθμό (5-8), μη λαμβάνοντας υπόψη την παραγωγικότητα της εργασίας, ενώ μπορεί να έχει επιτελεστεί εξαιρετικό/απόλυτα πετυχημένο έργο, το οποίο τεκμηριώνεται με στοιχεία και γεγονότα, δύναται να οδηγήσει σε αντίθετα αποτελέσματα από τα επιδιωκόμενα, ήτοι στη μετρίότητα, την απάθεια και την (περαιτέρω) απαξίωση του δημόσιου τομέα από τον βασικό του κορμό, τους δημοσίους υπαλλήλους.

Εν τέλει, το θνησιγενές σύστημα αξιολόγησης των ΔΥ δύναται να αναζωογονηθεί μέσα από την εφαρμογή ή υιοθέτηση των εισηγήσεων της ΑΣΔΥΚ, οι οποίες έχουν ως κεντρικούς άξονες το δίπτυχο δοκιμαστικής εφαρμογής (για το έτος 2023) και διεύρυνσης της βαθμολόγησης στο πλήρες εύρος της κλίμακας (1-10), στη βάση αντικειμενικών κριτηρίων (SMART) και αντλώντας παραδείγματα και καλές πρακτικές από το ευρωπαϊκό σύστημα αξιολόγησης και δυνητικής προαγωγής.

*Ο Βασίλης Κοιλιάρης είναι οικονομολόγος, πολιτειολόγος και διεθνολόγος. Από το 2011 εργάζεται στην Υπηρεσία Διεθνών Σχέσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων και από το 2022 είναι Μέλος του Δ.Σ. της ΑΣΔΥΚ. Παράλληλα, συνεχίζει να υπηρετεί στην ΕΦ ως εθελοντής Έφεδρος Υπολογαγός. Προηγουμένως, απέκτησε εργασιακή εμπειρία στον ιδιωτικό τομέα και στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Κατέχει πτυχίο οικονομικών επιστημών από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και μεταπτυχιακό στις διεθνείς σχέσεις από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Ολοκλήρωσε κύκλο προπτυχιακών πολιτικών σπουδών και διπλωματίας από το ίδιο πανεπιστήμιο. Τα κύρια ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν ζητήματα συμμετοχικής διαβουλευτικής δημοκρατίας, επίλυσης διεθνών συγκρούσεων και άμβλυνσης οικονομικών-κοινωνικών ανισοτήτων.

ΕΠΕΝΔΥΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑ, ΠΡΟΩΘΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΤΗΤΑ

*του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νέων Κύπρου**

Ενώπιον πολιτικών ενοποίησης και οραμάτων για μια ιδεαλιστική ενσωμάτωση των κρατών-μελών στο πολυπολιτισμικό μωσαϊκό έργο της Ευρώπης, παρατηρούμε μια αδιαφορία, απάθεια και απόσταση από τη νέα γενιά, ιδίως την νέα γενιά Κυπρίων ψηφοφόρων. Από τη μία πλευρά έλλειψη ενδιαφέροντος, από την άλλη απογοήτευση και απαισιοδοξία.

Το στίγμα γύρω από την πολιτική συζήτηση δημιουργεί ένα κλίμα όπου η ανταλλαγή απόψεων δεν είναι το στάτους κβο. Επομένως, το πρόβλημα υπερβαίνει την απλή αποχή και συμπεριλαμβάνει την έλλειψη κουλτούρας συμμετοχικότητας ανάμεσα στους νέους του τόπου μας. Εντοπίζουμε μια έλλειψη ενδιαφέροντος για την Ευρωπαϊκή κοινότητα, η οποία ενδεχομένως να πηγάζει από μία ανεπαρκής πολιτική εκπαίδευση περί Ευρωπαϊκών αξιών και ιδεωδών. Από την άλλη, ίσως το πρόβλημα προέρχεται από την ελλιπή ταύτιση και την απουσία μιας κοινής, ενοποιητικής Ευρωπαϊκής ταυτότητας. Η απόσταση και η αδιαλλαξία από το πολιτικό δρώμενο δημιουργούν ένα χάσμα μεταξύ του μέσου Κύπριου νέου και του ιδανικού Ευρωπαίου πολίτη που επιθυμούμε να ενσαρκώσει. Έτσι, έρχεται σε αναμέτρηση η ιδεαλιστική φαντασία της Ευρωπαϊκής πολιτισμικής ουτοπίας, με την απλή, λιτή πραγματικότητα.

Το πρόβλημα παίρνει Ευρωπαϊκή διάσταση, λοιπόν, όταν οι νέοι επιδεικνύουν αδιαφορία προς την συμμετοχή στα κοινά και σε θεμελιώδη δημοκρατικές διαδικασίες όπως είναι η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος στις Ευρωεκλογές. Η στάση των νέων προς την Ευρωπαϊκή πραγματικότητα τείνει να αντανακλά πολιτικές εξελίξεις στο εθνικό πλαίσιο. Επομένως, η απαισιοδοξία προέρχεται από την απογοήτευση από τη διαφθορά που χαρακτηρίζει την πολιτική της Κύπρου, την ανισότητα που εμποδίζει την μακροπρόθεσμη πρόοδο της και τα ιδεολογικά χάσματα που διχάζουν τη σύγχρονη διακυβέρνηση. Παράλληλα παρατηρείται ένα φαινόμενο εντινόμενης ανασφάλειας και απαισιοδοξίας της νέας γενιάς με το μέλλον που

την περιμένει. Ο αποσιτισμός από την πολιτική σκηνή αποτελεί έμμεση διαμαρτυρία προς ένα καθεστώς και την ηγεσία του, που δεν παρέχει τις απαραίτητες διασφαλίσεις για τους πολίτες της και δεν αντιπροσωπεύει σύγχρονες πεποιθήσεις. Έτσι, η ευδιάκριτη απουσία των νέων από τις κάλπες υποδηλώνει την δυσαρέσκειά τους με την τρέχουσα πολιτική κατάσταση και φέρει ισχυρές συνέπειες για την ποιότητα της δημοκρατίας.

Πώς, λοιπόν, μπορούμε να επαναφέρουμε αισθήματα αισιοδοξίας και ελπίδας στην νεολαία προς το Ευρωπαϊκό μέλλον που την περιμένει; Πώς μπορούμε να κινητοποιηθούμε προς την προώθηση δημοκρατικών αρχών και ενσωμάτωση στο πολυπολιτισμικό όραμα της Ευρώπης;

Διασφάλιση συμμετοχής των νέων

Η επένδυση στην συμμετοχικότητα και γερές δημοκρατικές υποδομές είναι αναγκαία. Στόχος είναι η αποτελεσματική άρση εμποδίων και η ουσιαστική συμπερίληψη όλων των πολιτών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της οικοδόμησης συνεργειών και της διαλεκτικής ανταλλαγής απόψεων μεταξύ γενεών. Ο ρόλος των νέων στους μηχανισμούς λήψης αποφάσεων ενδυναμώνεται μέσω δημοκρατικού πειραματισμού. Επομένως, με την συμπερίληψη τους στη διαβούλευση δίνεται η ανάλογη σημασία στην αντιπροσώπευση της νεανικής άποψης.

Αντίστοιχα, αντλώντας από Ευρωπαϊκά πρότυπα και με παραδειγματισμό τις δικές τους δημοκρατικές καινοτομίες, οι Ευρωπαίοι ομόλογοι μπορούν να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης. Με την εφαρμογή συλλογικών διαπραγματεύσεων θα διασφαλιστεί η καλύτερη και ευρύτερη διάχυση της Ευρωπαϊκής νοοτροπίας, η οποία με την σειρά της δημιουργεί περισσότερα κίνητρα για συμμετοχή.

Παράλληλα, η εξασφάλιση της πρόσβασης των νέων στη συμμετοχική διαδικασία, όπου κατέχουν κεντρικότερο ρόλο, είναι εξίσου απαραίτητη ούτως ώστε να υπερτερεί ο

πολιτικός διάλογος. Ο απώτερος σκοπός του όλου μετασχηματισμού είναι η μετάβαση από μια κοινωνία συμβολικής συμπερίληψης σε πραγματική εξουσία πολιτών.

Εστίαση στην ολιστική παιδεία και δια βίου μάθηση

Η ποιοτική εκπαίδευση συνεισφέρει στην καλλιέργεια κοινωνικής και πολιτικής συνείδησης, η οποία οδηγεί στην ενεργή και ενθουσιώδη εμπλοκή στα κοινά. Συνεπώς, οι τάσεις αδιαφορίας πρέπει να προβληματίσουν τις κυβερνητικές αρχές για την αποτελεσματικότητα του υφιστάμενου παιδαγωγικού συστήματος. Είναι, λοιπόν, επιτακτική η ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στην αναδιμόρφωση και στον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος, ξεκινώντας με την θέσπιση μαθημάτων πολιτικής αγωγής.

Η ανατροφή ενός ακαίρου περιβάλλοντος που προσφέρει ερεθίσματα κι εκθέτει τους μαθητές του σε πληθώρα εθνο-πολιτισμικών χαρακτηριστικών και ιδεών, χαράζει το μονοπάτι προς την πολιτισμική ποικιλομορφία και τον διαπολιτισμικό σεβασμό. Η εκμάθηση γλωσσών, η συμμετοχή σε διεθνή και διαπολιτισμικά προγράμματα, καθώς επίσης η καινοτομία σε προσεγγίσεις διδασκαλίας μπορούν να κινητοποιήσουν αισθήματα Ευρωπαϊκής ενότητας, να προωθήσουν μια ευρύτερη κουλτούρα πολιτικής ενσυναίσθησης και να ενισχύσουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον προς την συμμετοχή στα κοινά.

Το κράτος οφείλει να υιοθετεί βέλτιστες πρακτικές και να παρέχει αναβαθμισμένες δεξιότητες και τα κατάλληλα εφόδια στη μελλοντική εργασιακή βάση του, προκειμένου να προσαρμόζονται στο ευέλικτο εργασιακό πεδίο. Είτε μέσω συμπληρωματικής εκπαίδευσης είτε μέσω εναλλακτικών μαθησιακών δραστηριοτήτων, επιβάλλεται η εστίαση στη μάθηση η οποία στηρίζει την ανάπτυξη μεταβιβάσιμων γνώσεων και κατάλληλων εξειδικεύσεων. Αναγκαία είναι επίσης η διαμόρφωση νοοτροπίας ανάπτυξης. Υιοθετώντας την ιδιότητα δια βίου μαθητών, νέοι και ενήλικες επωφελούνται από την διαρκή ανάπτυξη ικανοτήτων και εαυτού. Η συνεχής μόρφωση εκτός του επίσημου σχολικού περιβάλλοντος καθιστάται πρωταρχικής σημασίας στόχος. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Νέων Κύπρου αναπτύσσει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να συμπληρώσει τις προσπάθειες της κυβέρνησης και των εκπαιδευτικών φορέων, προσφέροντας μη-τυπική εκπαίδευση σε νέους ηλικίας 15-25

ετών, με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων που θα τους εξοπλίσουν ως ενεργούς πολίτες.

Η παιδεία, λοιπόν, λειτουργεί ως κεντρικός μηχανισμός για την παραγωγή ενεργών και συνετών πολιτών με μέριμνα το μέλλον του τόπου τους, την Ευρώπη και την δημοκρατική διαδικασία γενικότερα. Κύριοι πυλώνες η έμφαση στην ενημέρωση, η αυτόνομη κριτική σκέψη, η διάθεση για ενεργή εμπλοκή και η ισχυρή αίσθηση ευθύνης.

Καλλιέργεια πολιτικής κουλτούρας και Ευρωπαϊκής ταυτότητας

Μαζί με την γενικότερη ευαισθητοποίηση αλλά και την διεύρυνση πολιτικής σκέψης, η ολιστική εκπαίδευση στηρίζει την ενίσχυση Ευρωπαϊκών αρχών και την ευρύτερη ταύτιση με την ΕΕ. Σε πολιτισμικό επίπεδο, η ενότητα της Ευρωπαϊκής κοινότητας προέρχεται από την πολιτιστική κινητικότητα, διασταύρωση εθνικών ιδιαιτεροτήτων και ελεύθερη ροή ιδεών. Έτσι, η επαφή με Ευρωπαϊκά προγράμματα - εκπαιδευτικά και μη - και άλλες μορφές μη-τυπικής μάθησης προσφέρουν τεράστιες ευκαιρίες για την συνειδητοποίηση κοινωνικής ευαισθησίας. Η αξιοποίηση της κοινωνικοπολιτικής ευελιξίας και των πόρων της Ευρώπης συμβάλλει στη διαίωνιση της ανάπτυξης και στην επιμέλεια μιας διακριτής, αλλά πολύπλευρης, ταυτότητας στα μέτρα που μας εκφράζουν. Αποτέλεσμα η ανατροφή πολιτικής κουλτούρας και ενσυναίσθησης στο ατομικό και συλλογικό επίπεδο.

Η προώθηση πολιτικής δραστηριοποίησης απαιτεί επένδυση τόσο στον μετασχηματισμό της πολιτικής σκηνής όσο και στην εξωσχολική και κοινωνική παιδεία. Καλούμαστε να συμμετάσχουμε σε μία προσπάθεια αντιμετώπισης των δομικών αδυναμιών της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι οποίες αποτρέπουν την ποιοτική συμπερίληψη των νέων στη συμμετοχική διαδικασία. Είναι καιρός, λοιπόν, να αναζωπυρώσουμε την ελπίδα σε ένα ευρύτερο, Ευρωπαϊκό μέλλον σχεδιασμένο από τους νέους, για τους νέους.

*Το ΕΚΝ Κύπρου ιδρύθηκε το 2006 και έκτοτε έχει προσφέρει στη νεολαία την ευκαιρία να ενημερωθεί περί επίκαιρων θεμάτων τα οποία αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή και Κυπριακή κοινότητα, καθώς και να συντάξουν εκθέσεις με εφικτές αλλά και καινοτόμες λύσεις στα φλέγοντα αυτά ζητήματα. Επιπλέον, τα μέλη ενθαρρύνονται να ανταλλάσσουν απόψεις και ιδέες τόσο μεταξύ τους, όσο και με αρμόδιους φορείς, έτσι καλλιεργώντας μια νοοτροπία όπου η νεολαία είναι ενεργή, ανοιχτόμυαλη και σέβεται την διαφορετικότητα. Ο οργανισμός μεγαλώνει ετησίως, έχοντας οργανώσει άνω των 150 εκδηλώσεων μέχρι σήμερα και έχοντας προσεγγίσει άνω των 4,500 νέων Κυπρίων. Το ΕΚΝ Κύπρου, κατατάσσεται υπό το κεντρικό Ευρωπαϊκό δίκτυο οργανισμών το οποίο εκτείνεται σε 40 Ευρωπαϊκές χώρες, παρέχοντας έτσι στα μέλη της μια όντως πολυεθνική, ποικιλόμορφη και διαπολιτισμική εμπειρία.

ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΙΖΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

**του Χρίστου Παρμάκη*

Η κατάσταση που βλέπουμε ανά το παγκόσμιο δεν είναι ικανοποιητική. Βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια σειρά πολλαπλών προκλήσεων, από την αντιμετώπιση της παράνομης ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία μέχρι την ακρίβεια και το γεγονός ότι πολλά νοικοκυριά αδυνατούν να πληρώσουν τους λογαριασμούς στο τέλος του μήνα. Χρειάζονται δομημένες στρατηγικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις ώστε η ισχύουσα κατάσταση να αλλάξει. Σημαντικό είναι σε αυτές να συμμετέχει η κοινωνία και ιδιαίτερα η νέα γενιά, καθώς με αυτές θα καθοριστεί η μελλοντική πορεία και της Κύπρου, και της Ευρώπης. Σε αυτό το άρθρο θα αναλύσω το ποιες αλλαγές θα θέλαμε ως κοινωνία να δούμε και πως πρέπει ως νέα γενιά να συμμετέχουμε σε αυτές.

Όλα ξεκινούν από τη δημοκρατία

Τον Φεβρουάριο ως νέος ευρωβουλευτής (με τον Θεσμό του euroscola που είναι δυστυχώς βαθειά εξασθενημένος) βρέθηκα στο ευρωκοινοβούλιο, εκεί ένας συνάδελφος ζήτησε τον λόγο για να καταδικάσει το «το δικτατορικό και τυραννικό καθεστώς προέδρου ενός κράτους μέλους».

Δυστυχώς, τώρα στην Ευρώπη διανύουμε μια κρίση δημοκρατίας, αυτό προσπάθησα να το θέσω και στο Ε/Κ, πράγμα που δυστυχώς δεν αφέθηκα να κάνω. Υπάρχουν μεν απειλές από αυταρχικά καθεστώτα στο εξωτερικό (όπως αυτό της Ρωσίας), υπάρχουν Ζητήματα μέσα στα ίδια τα κράτη μέλη (Ουγγαρία, έκθεση για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα, παράνομες παρακολουθήσεις) αλλά και η ίδια η Ευρώπη, οι Θεσμοί της δεν είναι τόσο δημοκρατικοί όσο θα έπρεπε. Από τα μεγάλα Θεσμικά Ζητήματα όπως ότι μόνος ευρωπαϊκός Θεσμός που εκλέγεται είναι το ευρωκοινοβούλιο, και ότι αυτό δεν έχει τις απαραίτητες εξουσίες σε πολλά Ζητήματα, ότι ο διορισμός της εκτελεστικής εξουσίας της ΕΕ γίνεται σχεδόν παρασκηνιακά, ότι οι πολίτες δεν έχουν λόγο σε διάφορα κρίσιμα Ζητήματα, μέχρι τα πιο μικρά τοπικά και θεματικά Ζητήματα. Γιατί να μην εκλέγεται ο/η πρόεδρος

της ευρωπαϊκής επιτροπής; Γιατί να μην υπάρχει σύστημα τοπικών και πανευρωπαϊκών δημοψηφισμάτων πολιτών για σοβαρά Ζητήματα όπως στην Ελβετία; Γιατί να μην συμμετέχουν πολλοί νέοι με ανοικτή πρόσκληση σε διαβούλευση με την πρόεδρο του ευρωκοινοβουλίου αντί περιορισμένου αριθμού προσκεκλημένων; Από το μεγάλο στο μικρό και από το γενικό στο συγκεκριμένο συμπεραίνουμε ότι υπάρχει μεγάλη έλλειψη δημοκρατικότητας. Χωρίς να μηδενίζουμε (καθώς -ως Ευρώπη- παραμένουμε η πιο δημοκρατική οντότητα παγκοσμίως) αναγνωρίζουμε και ζητούμε περισσότερη δημοκρατία σε όλα τα επίπεδα. Καθώς η δημοκρατία είναι θεμελιώδες αξία μας την οποία πρέπει να θωρακίσουμε.

Θεσμοί και Κύπρος

Είναι πολύ καλά γνωστό ότι στην Κύπρο έχουμε τεράστιο πρόβλημα με τους Θεσμούς και με το κράτος δικαίου, το ανέλεγκτο του γενικού εισαγγελέα, οι υπερεξουσίες του εκάστοτε προέδρου (αποτελεί θέμα του Συντάγματος, του δικαίου της ανάγκης, και του κυπριακού), ή -όπως πολλοί υποστηρίζουν- απουσία Θεσμών οι οποίοι να μπορούν αποτελεσματικά να προστατεύσουν τα δικαιώματα του παιδιού και τα ανθρώπινα δικαιώματα, να καταπολεμήσουν την διαφθορά (που είναι ένα από τα εθνικά προβλήματα της Κύπρου, και ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα στην Ευρώπη) να προστατεύσουν αποτελεσματικά τους πολίτες, την δημόσια υγεία (με νοσοκομεία στα οποία κυριαρχούν τα ενδονοσοκομειακά νοσήματα) και άλλα. Λαμπρό παράδειγμα είναι η υπολειτουργία του αριθμού έκτακτης ανάγκης 112 ο οποίος έτυχε πολλές φορές να μην απαντά σε πολίτες και να μην παρέχει την απαραίτητη βοήθεια. Εάν σε ένα κράτος λοιπόν δεν λειτουργεί σωστά ακόμη και ο αριθμός έκτακτης ανάγκης πώς μπορούν οι πολίτες να νιώθουν ασφαλείς; Για άλλη μια φορά τεκμηριώνεται η αρχική θέση για ανάγκη ριζικών αλλαγών.

Παραπάνω γίνεται αναφορά στο κυπριακό. Η

ανάγκη άμεσης επίλυσης του είναι για τους περισσότερους δεδομένη. Πέραν της έκρυθμης λειτουργίας του κράτους με μια 64χρονη παρατεταμένη ανάγκη, το πρόβλημα έχει ακόμη πιο σοβαρές πτυχές, με τον λαό μας, και την χώρα να είναι μοιρασμένη και διχασμένη. Από το 1959 είχαμε παρά πολλές ευκαιρίες για επίλυση του κυπριακού τις οποίες δεν αξιοποιήσαμε-αυτές αποτελούν πλέον παρελθόν. Το κυπριακό πρέπει να λυθεί άμεσα και αυτό είναι έτοιμα εμάς των νέων, η λύση θα δώσει επανένωση, θα δώσει ελευθερία, θα δώσει την ευκαιρία για αναδόμηση των θεσμών και του κράτους-αυτές τις ριζικές αλλαγές, θα φέρει προοπτικές ανάπτυξης. Αυτά όμως θα γίνουν μόνο αν υπάρχει καλή βούληση και όρεξη αφενός για την λύση και αφετέρου για μεταρρυθμίσεις, μέχρι τώρα παρατηρούμε να μην υπάρχει το απαραίτητο σθένος ούτε για το πρώτο ούτε για το δεύτερο. Αυτό όμως που πρέπει πρωτίστως να δώσει η λύση είναι ασφάλεια για εμάς.

Περνώντας και πάλι στην ευρωπαϊκή διάσταση, η παράνομη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία έδειξε την ανάγκη για ένα συλλογικό ευρωπαϊκό σύστημα ασφαλείας, στηρίξαμε την Ουκρανία και πρέπει να συνεχίσουμε να το κάνουμε μέχρι τελικής νίκης της, και τώρα υπό το φως των προστριβών στις ΗΠΑ για το σχετικό θέμα και της αδυναμίας του ΟΗΕ ως Ευρώπη μπορούμε να πάρουμε ηγετικό ρόλο σε ζητήματα πλέον και παγκόσμιας ασφαλείας, σε αυτό το πλαίσιο είναι αναγκαία η δημιουργία Ευρωστρατού.

Παιδεία ως βάση

Ας επιστρέψουμε όμως στο κυπριακό για το οποίο τα κυπριακά σχολεία προτιμούν είτε να μην μιλούν καν, είτε να μιλούν μέσα από ένα συγκεκριμένο αφήγημα αναφέροντας συχνά (ειδικά στα εγχειρίδια) και μη ορθά γεγονότα. Μακάρι όμως αυτό να ήταν το μεγαλύτερο πρόβλημα της παιδείας, που είναι θεσμός που δομεί την κοινωνία και με αυτή ξεκινούν και τελειώνουν όλες οι πραγματικές αλλαγές. Η κατάσταση είναι δραματική, νεανική παραβατικότητα, βία που εξέρχεται και από το ίδιο το σχολείο, μη ποιοτικός εξοπλισμός, ακατάλληλοι εκπαιδευτικοί και προσωπικό, κλίμα αυταρχισμού και μη δημοκρατικότητας, αυτά είναι τα χαρακτηριστικά που διέπουν την σημερινή εκπαίδευση και δεν φαίνονται δυστυχώς ουσιαστικές βελτιώσεις παρά το αντίθετο (π.χ. ο πρόσφατος δονκιχωτισμός με τα κινητά τηλέφωνα). Οι μεταρρυθμίσεις στην παιδεία είναι βασική προϋπόθεση για κάθε αλλαγή σε αυτόν τον τόπο και στην Ευρώπη. Ως νέος εκπρόσωπος στην ΕΟΚΕ το 2023 πρότεινα η ΕΕ να πάρει την ευθύνη της παιδείας και να

εγγυηθεί ποιοτική παιδεία σε όλους τους πολίτες.

Η νεολαία ως καταλύτης των αλλαγών

Και στην αξίωση των μεταρρυθμίσεων αλλά και στην εφαρμογή τους, ρόλο καταλύτη μπορούμε και πρέπει να παίξουμε ως νέα γενιά. Αφορά το μέλλον μας και έχουμε δικαίωμα να το διαμορφώσουμε. Η νεολαία πρέπει να συμμετέχει άμεσα στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα, να μπορεί να ψηφίζει από τα 16 και να εκλέγεται σε διάφορα αξιώματα, π.χ. ΒτΑ από τα 18 (προωθώ και τα 2, το δεύτερο θεωρώ είναι ακόμη πιο σημαντικό καθώς θα δώσει την ευκαιρία σε νέους και ορεξάτους να εργαστούν για το καλό της χώρας). Τον περασμένο χρόνο έκανα πρόταση στον ΠτΔ βασισμένη και στο προεκλογικό του πρόγραμμα για ενεργότερη εμπλοκή των νέων στα κοινά, τώρα η κυβέρνηση ακολουθεί μια συγκεκριμένη πολιτική για την συμμετοχή των νέων. Πρέπει και η Ευρώπη να μας ακούει, αυτό τώρα δεν γίνεται δυστυχώς καθόλου επαρκώς, και δεν πρέπει να γίνεται περιορισμός μόνο στα οργανωμένα σύνολα (κομματικά ή μη) αλλά και σε ένα ευρύ φάσμα της κοινωνίας.

Γίνεται πλέον ξεκάθαρο ότι χρειάζονται αυτές οι ριζικές αλλαγές, συγκεκριμένες ριζικές μεταρρυθμίσεις που θα μετατρέψουν το σύνθημα, Ευρώπη και Κύπρος από τους πολίτες για τους πολίτες, που απλά δείχνει την θέληση όλων να οικοδομήσουμε ένα μέλλον στο οποίο να θελούμε να ζούμε, σε πράξη. Υπάρχουν σήμερα τόσο πολλές προοπτικές ανάπτυξης (από το να γίνει η Κύπρος ένα παγκόσμιο κέντρο τεχνολογίας μέχρι την προοπτική εξερεύνησης του διαστήματος) που είναι έγκλημα να μην τις αξιοποιήσουμε.

*Ο Χριστός Παρμάκκης είναι νέος 17 χρόνων και ασχολείται ενεργά με τα κοινά και την πολιτική. Διαθέτει πλατφόρμα στα ΜΚΔ με πέραν των 8 χιλιάδων ακόλουθων όπου μιλά για την πολιτική, αναδεικνύει τα διάφορα προβλήματα και προωθεί λύσεις, ενθαρρύνοντας τους νέους να συμμετέχουν. Είναι νέος ευρωβουλευτής, ενώ διετέλεσε εκπρόσωπος Κύπρου στην σύνοδο νεολαίας της ΕΟΚΕ το 2023. Ήταν μέλος της ομάδας εφήβων συμβούλων της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού και εκπρόσωπος της δημοκρατίας στο αντίστοιχο σώμα του συμβουλίου της Ευρώπης. Είναι μέλος της ομάδας ασφαλούς διαδικτύου του παιδαγωγικού ινστιτούτου.

27 - 28 SEPTEMBER

Cyprus Forum. Cities

18 - 19 APRIL 2024

LIMASSOL, CYPRUS

Cyprus Forum.

Learn more together

15 May 2024 NICOSIA, CYPRUS

Cyprus
Forum.
• London

15 May 2024 LONDON, UK

Κλείνοντας αυτό το τεύχος, ελπίζουμε ότι οι ιδέες και απόψεις που φιλοξενήθηκαν στις σελίδες του θα ενθαρρύνουν τους αναγνώστες μας να εμβαθύνουν στις θεμελιώδεις αξίες της δημοκρατίας, της συμμετοχής και της ενεργού πολιτότητας.

Ας αξιοποιήσουμε αυτήν την ευκαιρία για να διαμορφώσουμε μια Ευρώπη που αντανakλά τις επιθυμίες, τις ανάγκες και τις φιλοδοξίες των πολιτών της. Ας συνεχίσουμε να ερευνούμε, να συζητάμε και να αγωνιζόμαστε για μια πιο δημοκρατική, πιο συμμετοχική και πιο δίκαιη Ευρώπη.

Αξιοποίησε την ψήφο σου στις επερχόμενες εκλογές και διεκδίκησε το μέλλον που μας αξίζει.

Εσύ, κατέβασες το Νομο-app μας;

Όλες οι εξελίξεις της Κυπριακής Βουλής στο κινητό σου!

EUROPEAN ELECTIONS
9 JUNE 2024

USE YOUR VOTE.

USE
YOUR
VOTE

[ELECTIONS.EUROPA.EU](https://elections.europa.eu)

ISSN 2672-8680 (Εντυπη Μορφή)
ISSN 2672-8699 (Ηλεκτρονική Μορφή)

Funded by
the European Union

European Parliament

